

Stora flytt- och boendestudien

Rapport för Piteå kommun

FUTURE

Research-
based
foresight

STRATEGY

Future-
based
strategy

ACTION

Strategy
enforcement

Om Stora flytt- och boendestudien

- **Om projektet.** Vad händer med flyttmönster och boendepreferenser nu och framåt? Det är frågan som projektet *Stora flytt- och boendestudien* handlar om. Liksom den studie som genomfördes på samma tema år 2014-2015 är de huvudsakliga frågeställningarna: *Vart vill vi flytta?* och *Hur vill vi bo?* Kairos Future har lett projektet. 17 kommuner och SKR har varit medarrangörer.
- **Om huvudrapporten.** Inför de kommunspecifika rapporterna som utarbetats i projektet genomfördes en huvudrapport, som den här rapporten ibland hänvisar till. Att ha huvudrapporten nära till hands rekommenderas vid läsning.
- **Om den kommunspecifika rapporten.** I den här rapporten genomlyses Piteå kommuns (fortsättningsvis kallad Piteå) förutsättningar och framtid som attraktiv boendekommun. Målsättningen är att rapporten ska vara ett strategiskt underlag som kan användas i kommunens planering och fortsatta arbete.

Innehåll i den kommunspecifika rapporten

De viktigaste trenderna som påverkar flyttmönster och boendepreferenser

Internationella såväl som nationella trender kring flyttmönster och boendeeattraktivitet, från huvudstudien

Kommunen i det regionala sammanhanget

Den regionala arbetsmarknadens styrka och rollen kommunen spelar i arbets- och boendeperspektiv

Flyttodynamiken kring kommunen

Vilka grupper av flyttare kommunen vinner och förlorar, och varför

Boendeeattraktiviteten i kommunen

Genomlysning av generella styrkor och svagheter

Prioriterade målgrupper och prioriterade utvecklingsområden för kommunen

Landning i 3 målgrupper och vad i ljuset av dessa som behöver utvecklas gällande plats och boende

Disposition

- 0. Om Piteås demografiska utveckling
- 1. Trender som påverkar flyttmönster och boendepreferenser
- 2. Piteå i det regionala sammanhanget
- 3. Flyttodynamiken kring Piteå
- 4. Boendeattraktiviteten i Piteå
- 5. Prioriterade målgrupper för Piteå
- 6. Prioriterade utvecklingsområden för Piteå
- 7. Slutsatser och rekommendationer för Piteå
- Appendix: källor och attraktivitetsmått

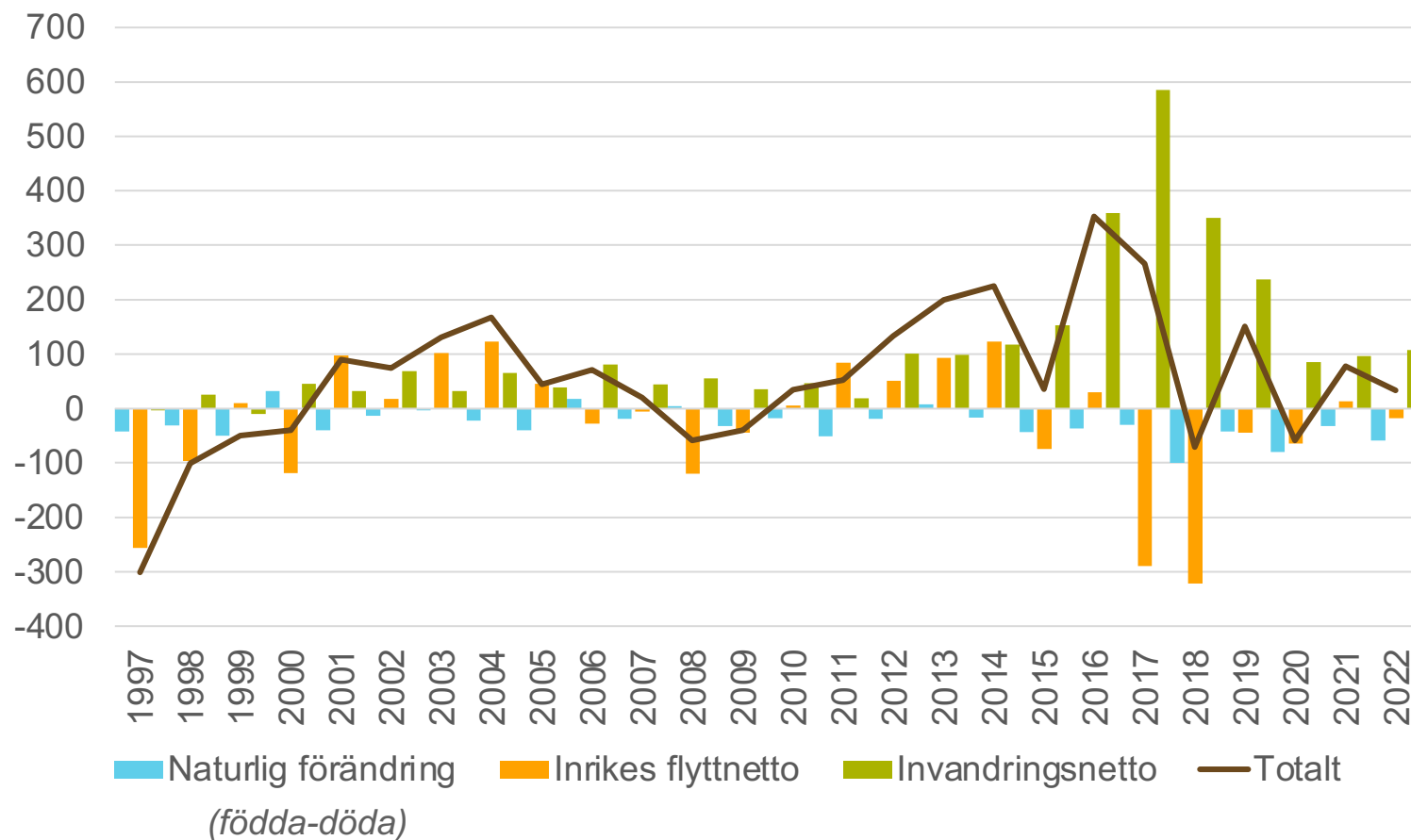

0. Om kommunens demografiska utveckling

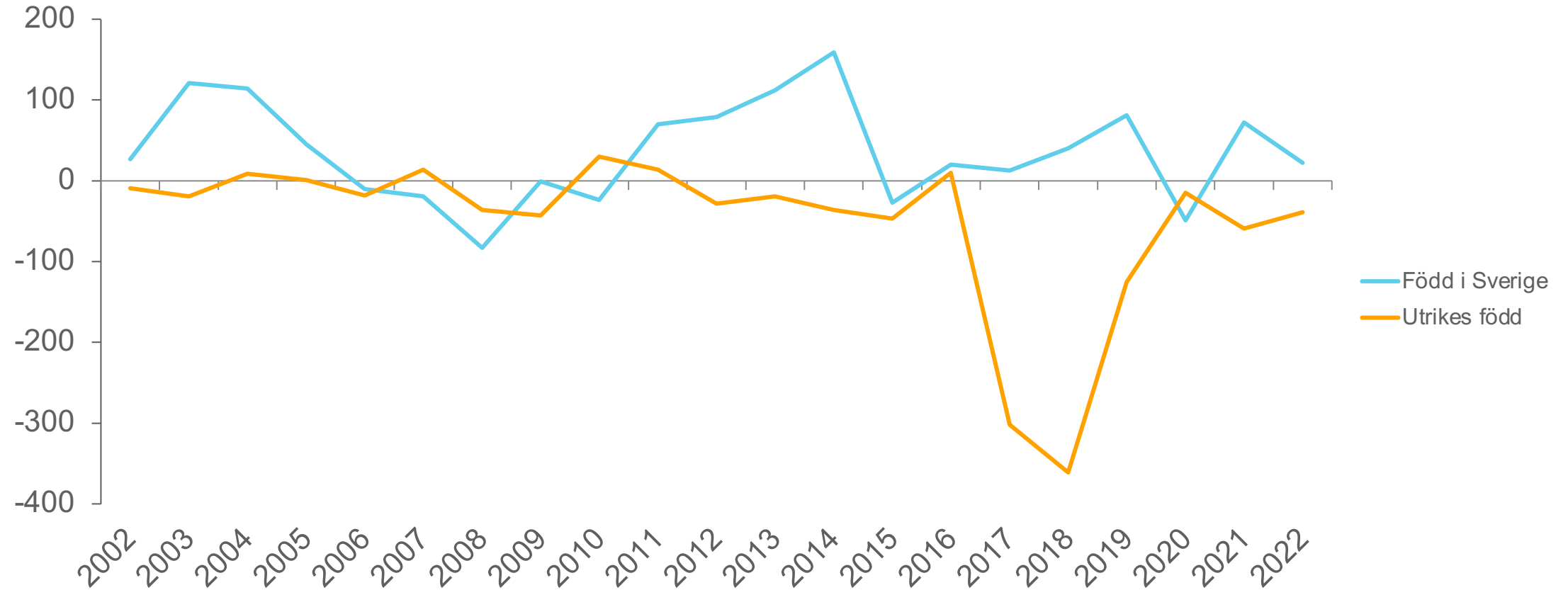
Övergripande befolkningsutveckling i Piteå

Dekomponerad befolkningsutveckling, Piteå, 1997-2022

Inrikes flyttnetto bland inrikes och utrikes födda i Piteå

Inrikes flyttnetto, Piteå, 2002-2022

Kommentar

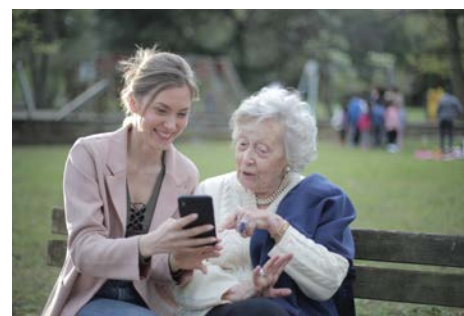
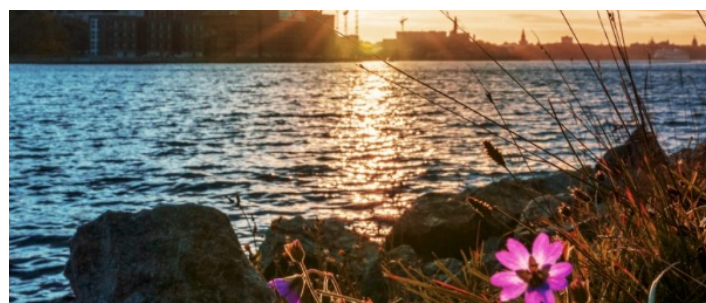
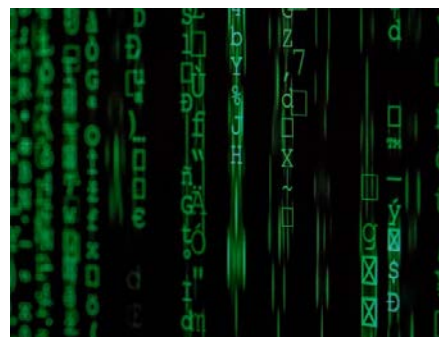
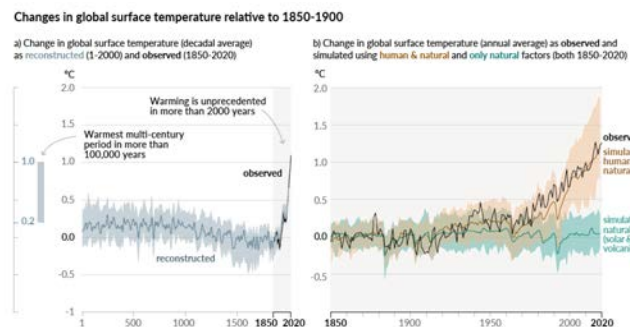
- Piteå har haft en varierande befolkningsutveckling under de senaste åren, med befolkningsökning som regel under 2010-talet och framåt.
- Pandemin ser inte ut att ha gett ett kraftigare uppsving, även om befolkningen ökade något under år 2021.
- Invandringsnettot har varit konsekvent positivt under hela 2000-talet, med en kraftig uppgång under senare delen av 2010-talet, som sedan avtagit.
- Den naturliga förändringen (födda minus döda) har varit negativ under nästan hela 2000-talet.
- Inrikes flyttnetto har varierat, det var positivt i början av 2010-talet, sedan kraftigt negativt, en effekt av att personer som invandrat flyttat vidare inom Sverige. År 2021 och 2022 har inrikes flyttnetto legat nära noll.

1. Trender som påverkar flyttmönster och boendepreferenser

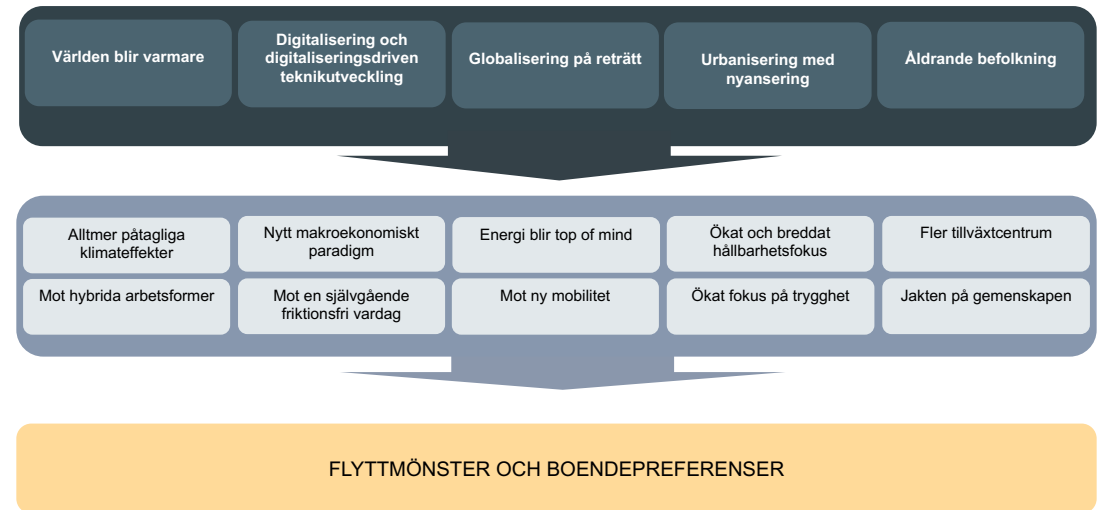
Megatrender

- 1. Världen blir varmare
- 2. Digitalisering och digitaliseringsdriven teknikutveckling
- 3. Globalisering på reträtt
- 4. Urbanisering med nyansering
- 5. Åldrande befolkning

Omvärldstrender

- 1. Alltmer påtagliga klimateffekter
- 2. Nytt makroekonomiskt paradig
- 3. Energi blir top of mind
- 4. Ökat och breddat hållbarhetsfokus
- 5. Fler tillväxtcentrum
- 6. Mot hybrida arbetsformer
- 7. Mot en självgående friktionsfri vardag
- 8. Mot ny mobilitet
- 9. Ökat fokus på trygghet
- 10. Jakten på gemenskapen

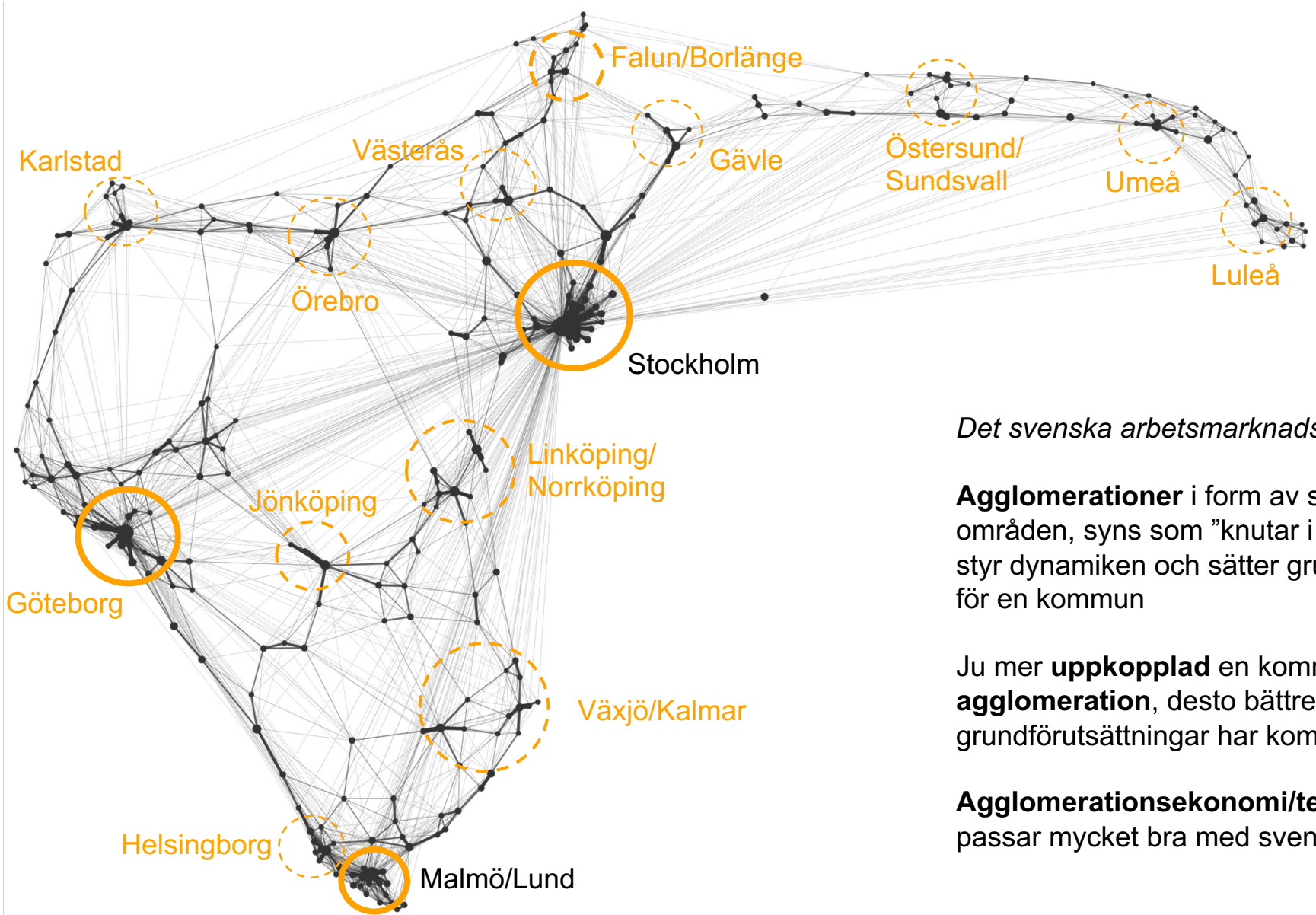
Slutsatser för Piteå: trender som påverkar flytt- och boendemönster

- Som för alla andra kommuner kommer de övergripande megatrenderna starkt påverka Piteås förutsättningar att vara en framtida attraktiv kommun de kommande åren.
- Värt att initialt belysa för Piteå är:
 - 1. Att Piteå, som är en mindre kommun utanför storstadsregionerna, behöver säkra sin plats som en trygg kommun för att vara relevant för potentiella inflyttare.
 - 2. Att ny mobilitet kan förändra förutsättningarna för en kommun som Piteå.
 - 3. Att Piteås framgång påverkas starkt av i vilken utsträckning kommunen är attraktiv för personer med distansarbete.
 - 4. Att både betydande risker och möjligheter kommer att bli allt tydligare för Piteå i klimatförändringarnas kölvatten.
 - 5. Att nya tillväxtcentrum utanför storstadsregionerna i förlängningen kan komma att gynna Piteå, om kommunen är attraktiv nog i sitt regionala sammanhang.

2. Kommunen i det regionala sammanhanget

Det svenska arbetsmarknadsnätverket

Agglomerationer i form av stora, tätt integrerade områden, syns som "knutar i kartan" styr dynamiken och sätter grundförutsättningarna för en kommun

Ju mer **uppkopplad** en kommun är mot en **agglomeration**, desto bättre grundförutsättningar har kommunen.

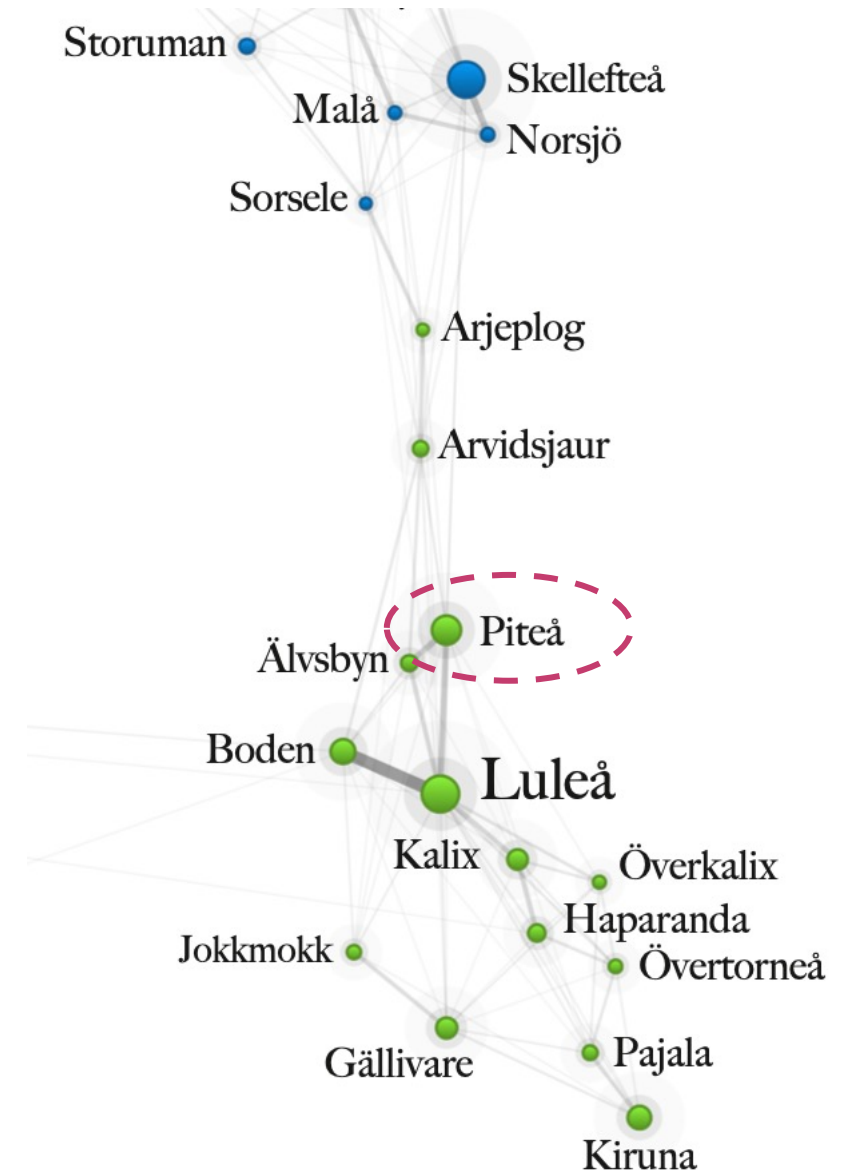
Agglomerationsekonomi/teori forskningsfält som passar mycket bra med svenska förhållanden.

Piteå i nätverket

Piteå är en del av den mindre agglomeration där Luleå är motor i systemet. Piteå har starka relationer med framförallt Luleå.

Piteå har svagare relationer med Älvsbyn och Skellefteå, samt än svagare relationer med flertalet mindre relativt nära kommuner samt med Stockholm.

Topp 10 pendlingsrelationer (flest pendlare ut+in)

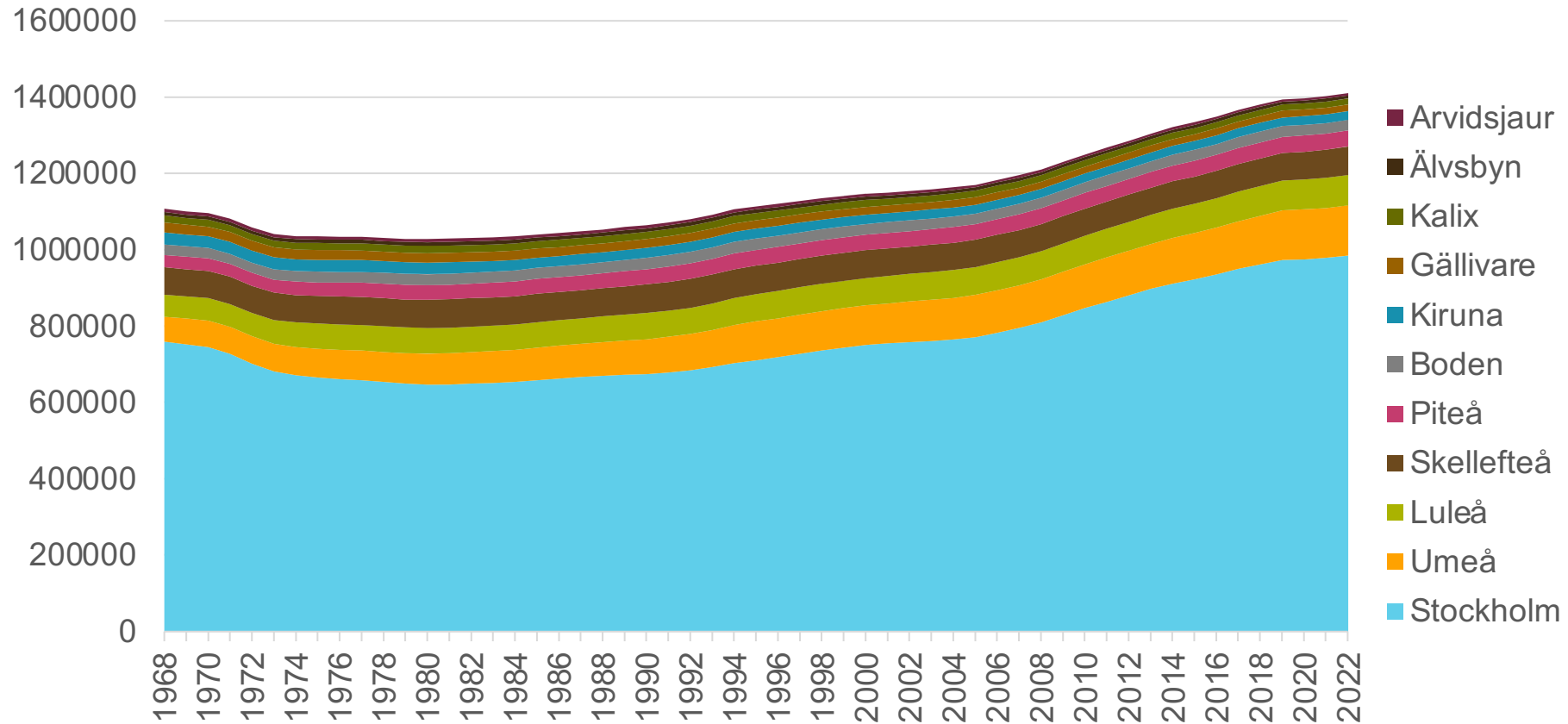
Dessa kommuner utgör Piteås regionala sammanhang. Sorterade efter antalet pendlare (in + ut)

- Luleå
- Älvsbyn
- Skellefteå
- Stockholm
- Boden
- Umeå
- Arvidsjaur
- Gällivare
- Kiruna
- Kalix

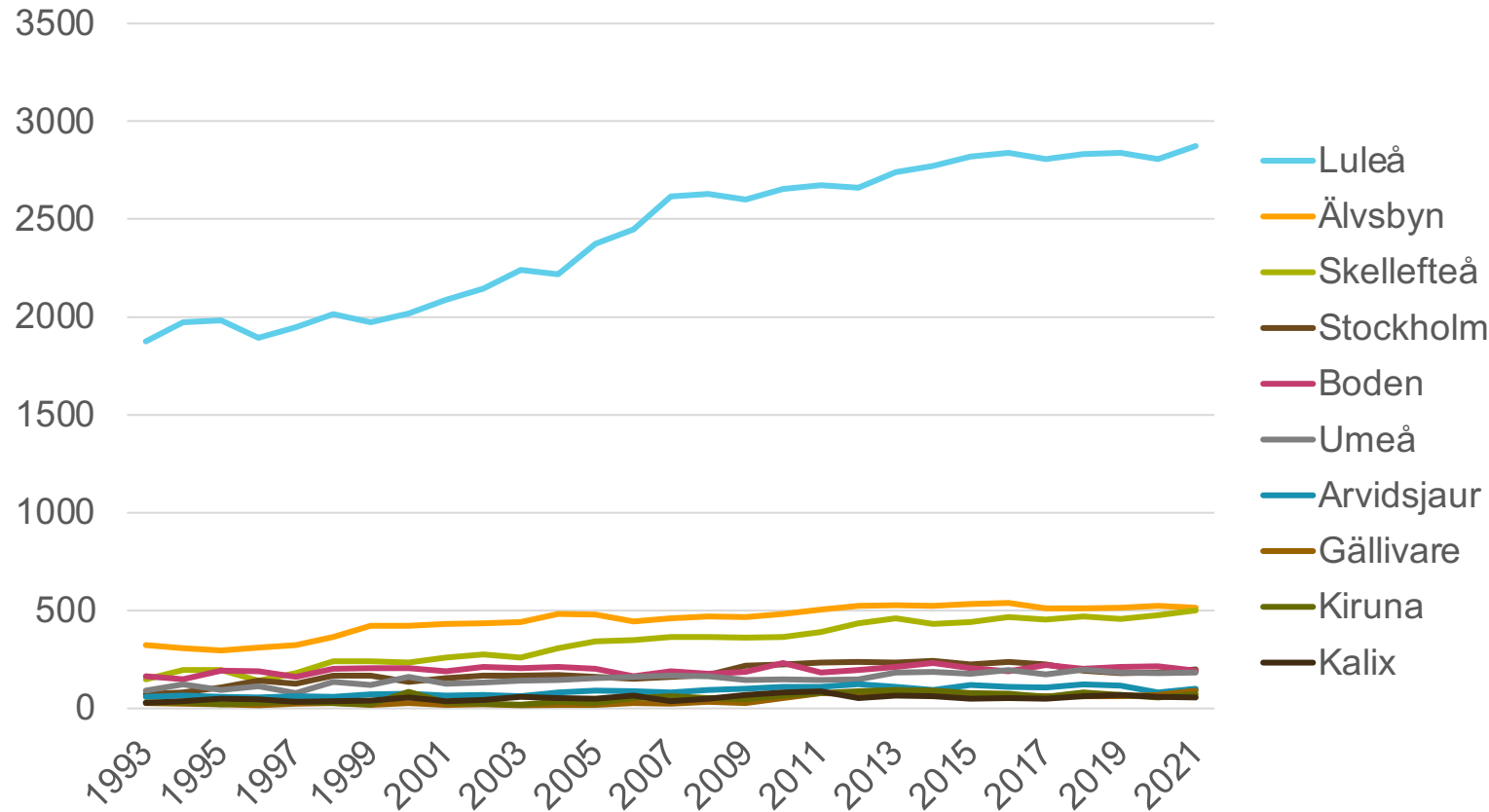
Det finns alltmer folk i sammanhanget

Folkmängd i det regionala sammanhangets kommuner 1968-2022

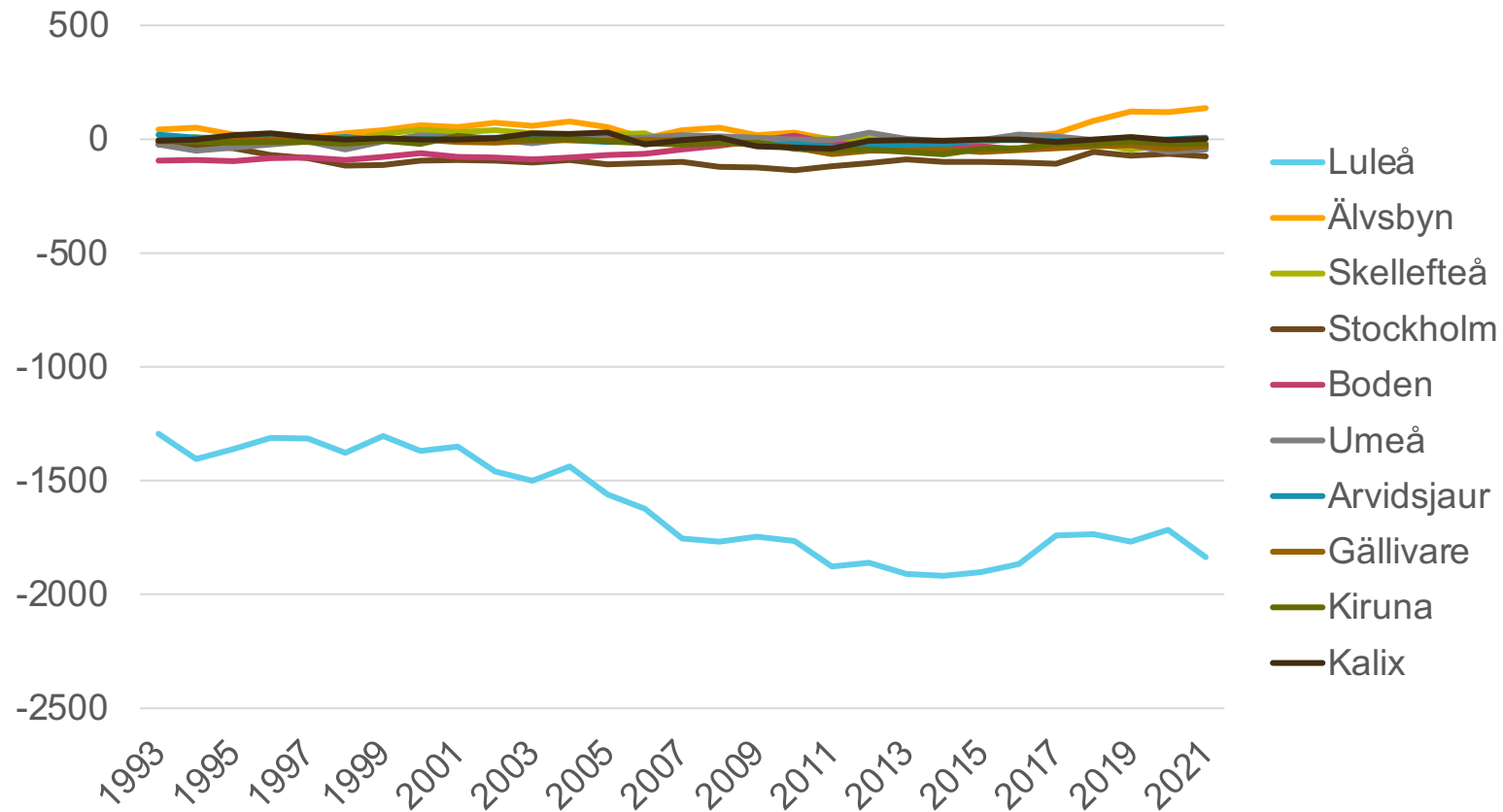
Piteå har allt starkare relationer med Luleå och Skellefteå

Antal pendlare (in + ut) mellan Piteå och de starkaste relationerna

Nettoutpendling till Luleå, nettoinpendling från Älvsbyn

Nettoppendling (in - ut) mellan Piteå och de starkaste relationerna

Vi tittar på två saker för att fastställa kommuners roll...

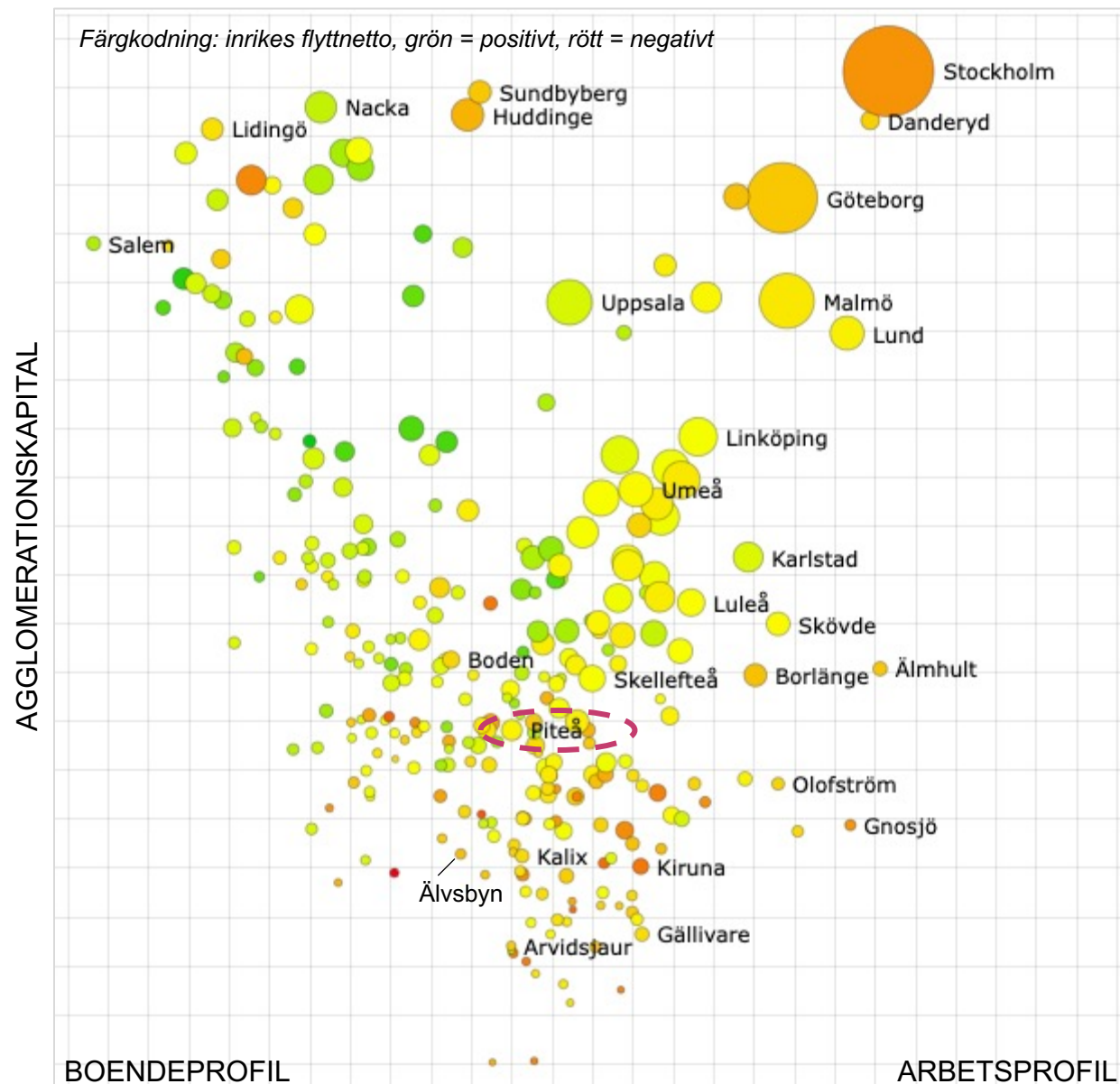
- **Agglomerationskapitalet** – I vilken utsträckning är man en *del* av en större agglomeration?
- Grad av **boende/arbetspecialisering** – är man en boendekommun eller arbetskommun?

Piteå är svagt boendespecialiserat med medellågt agglomerationskapital

Agglomerationskapitalet är medellågt i Piteå, och drivs primärt av en allt starkare relation till växande Luleå.

Piteå har en tydlig *boenderoll* i förhållande till Luleå, och en tydlig *arbetsroll* i förhållande till Älvsbyn.

Om olika kommuntyper – Piteå är *småstad* med drag av kransbygd till större stad

Typer och exempelkommuner, samt vilka kommunerna är bäst på att attrahera.

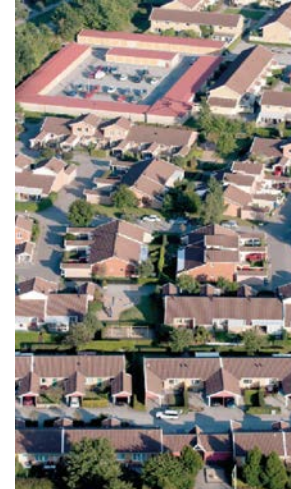
- **Storstadskommuner.** Kommuner som är arbetsspecialiserade i storstadsregioner. Typexempel: Stockholm, Göteborg. Malmö, Solna, Mölndal, Lund. Bra på att attrahera unga.
- **Kransbygd till storstäder.** Kommuner som är boendespecialiserade i storstadsregioner. Typexempel: Österåker, Kungsbacka, Lomma. Bra på att attrahera barnfamiljer.
- **Större städer.** Kommuner som är stora och arbetsspecialiserade regionala centrum, men inte storstadskommuner. Typexempel: Umeå, Jönköping, Linköping. Bra på att attrahera unga.
- **Kransbygd till större städer.** Kommuner som är boendespecialiserade med stark relation till större städer. Typexempel: Hammarö, Habo, Kumla. Bra på att attrahera barnfamiljer.
- **Lokala arbetslivsspecialister.** Arbetsspecialiserade kommuner utan stark relation till större städer och storstäder. Typexempel: Älmhult, Gnosjö, Olofström. Bra på att attrahera medelålders+.
- **Småstäder.** Kommuner som varken är boende- eller arbetsspecialiserade utan stark relation till större städer och storstäder. Typexempel: Katrineholm, Vadstena, Vetlanda. Bra på att attrahera medelålders+.
- **Boendespecialiserad landsbygd.** Boendespecialiserade kommuner med stark relation till lokala arbetslivsspecialister eller småstäder. Typexempel: Mörbylånga, Sölvesborg, Hjo. Bra på att attrahera medelålders+.

8 arbetslivstyper

Smetskapare

Oaser

Regionhubbar

(G)Lokala tillverkare

Upplevelseskapare

Småstäder, landsorter
och naturbrukare

8 arbetslivstyper

Resultat av en klustring med avseende på 150 arbetslivsrelaterade egenskaper

▪ Smetskapare

- Nära centrum av agglomerationer, hög inpendling och mycket infrastruktur, hög utbildning och löner, stor tjänstesektor
- **Typexempel** Solna, Sollentuna, Göteborg, Stockholm, Mölndal

▪ Oaser

- Boendekommuner inom agglomerationer, småskaligt och kommunalt arbetsliv eftersom de flesta boende pendlar ut.
- **Typexempel** Knivsta, Lerum, Österåker, Kungsbacka, Öckerö

▪ Regionhubbar

- Ofta större städer utanför agglomerationer, med storskaligt arbete i offentlig sektor (statliga myndigheter, sjukhus, militäranläggning eller förvaltning).
- **Typexempel** Luleå, Östersund, Kalmar, Örebro, Jönköping, Karlstad

▪ (G)Lokala tillverkare

- Industriell tillverkning som konkurrerar på global marknad, domineras av stora privata företag, höga löner men utanförskap
- **Typexempel** Olofström, Perstorp, Markaryd, Emmaboda, Hofors, Oxelösund

▪ Upplevelseskapare

- Liten grupp med branschkoncentration inom hotell- och restaurang, handel och kulturella/personliga tjänster. Säsongsbetonat arbete.
- **Typexempel** Härjedalen, Åre, Malung, Borgholm, Strömstad, Årjäng, Älvdalen

▪ Småstäder

- "Sverige i miniatyr", inga stora avvikelser från genomsnittskommunen. Låg branschkoncentration.
- **Typexempel** Tranås, Vetlanda, Nässjö, Katrineholm, Ulricehamn

▪ Landsorter

- Som småstäderna inte så utpräglade, dock i mindre skala, små arbetsplatser, naturbruk/tillverkning/omsorgsyrken, säsongsvarierande, liten tjänstesektor
- **Typexempel** Nordanstig, Gullspång, Nordmaling, Valdemarsvik, Torsås

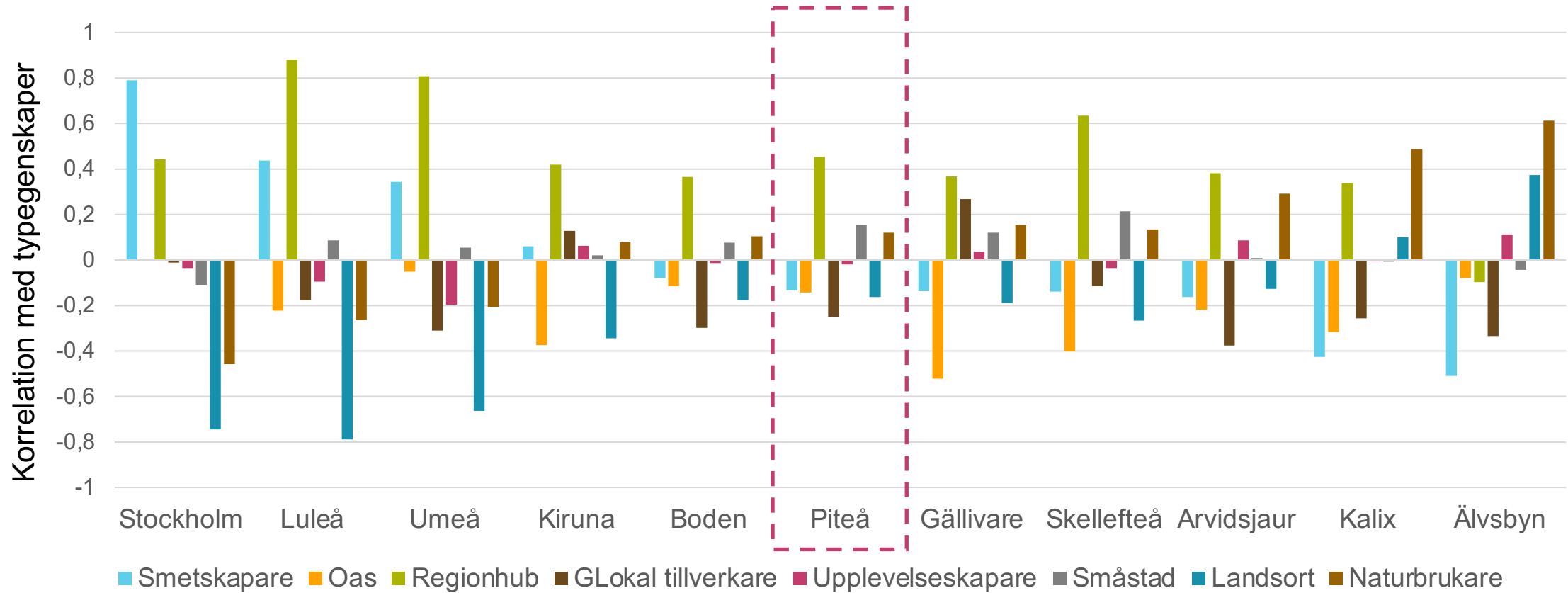
▪ Naturbrukare

- Utpräglade naturbruks- och fritidsområden, mycket egna företagare och ensamboende, hög arbetsfrekvens utanför åldern 20-64, få långtidsarbetslösa
- **Typexempel** Överkalix, Berg, Sorsele, Strömsund, Vilhelmina, Vansbro

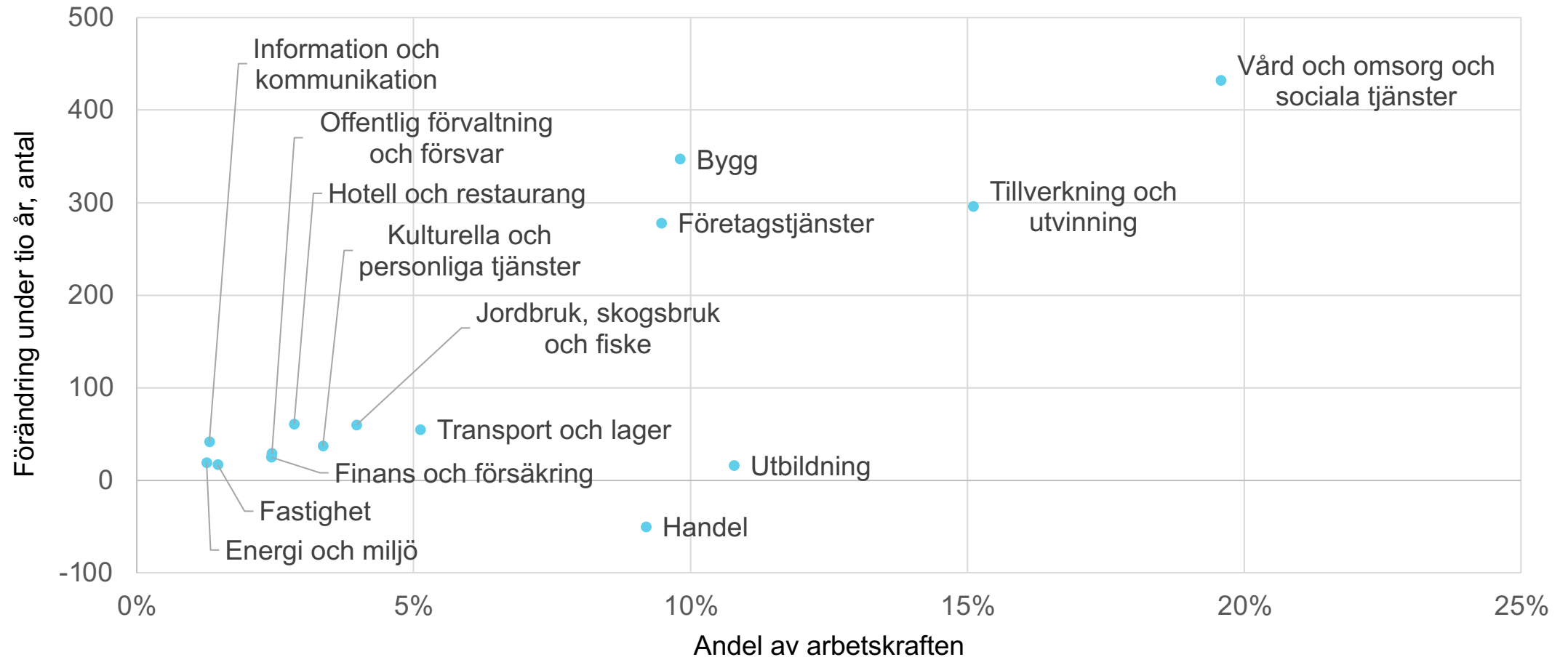

Arbetslivstyper i det regionala sammanhanget

Piteå har starkast drag av Regionhub

Tillväxt och andel sysselsatta i Piteå per bransch

Slutsatser för Piteå: kommunen i det regionala sammanhanget

- Piteå har ett medellågt agglomerationskapital, långt ifrån de bästa kommunerna, men ändå inte dåligt.
- Piteås regionala sammanhang utgörs av de närmaste kommunerna, där Luleå bidrar starkast till agglomerationskapitalet. Kommunen har också en svag relation till Stockholm, som bidrar ytterligare.
- Som helhet är Piteå en småstad, men kommunen spelar i praktiken rollen som både lokal arbetslivsspecialist (till Älvsbyn) och kransbygd till större stad (till Luleå).
- Som arbetskommun är Piteå primärt en regionhub med många sysselsatta inom regionen.
- I rollen som kransbygd till växande Luleå har Piteå möjligheter att attrahera barnfamiljer, i rollen som arbetslivsspecialist har Piteå möjlighet att locka både yngre och medelålders+.

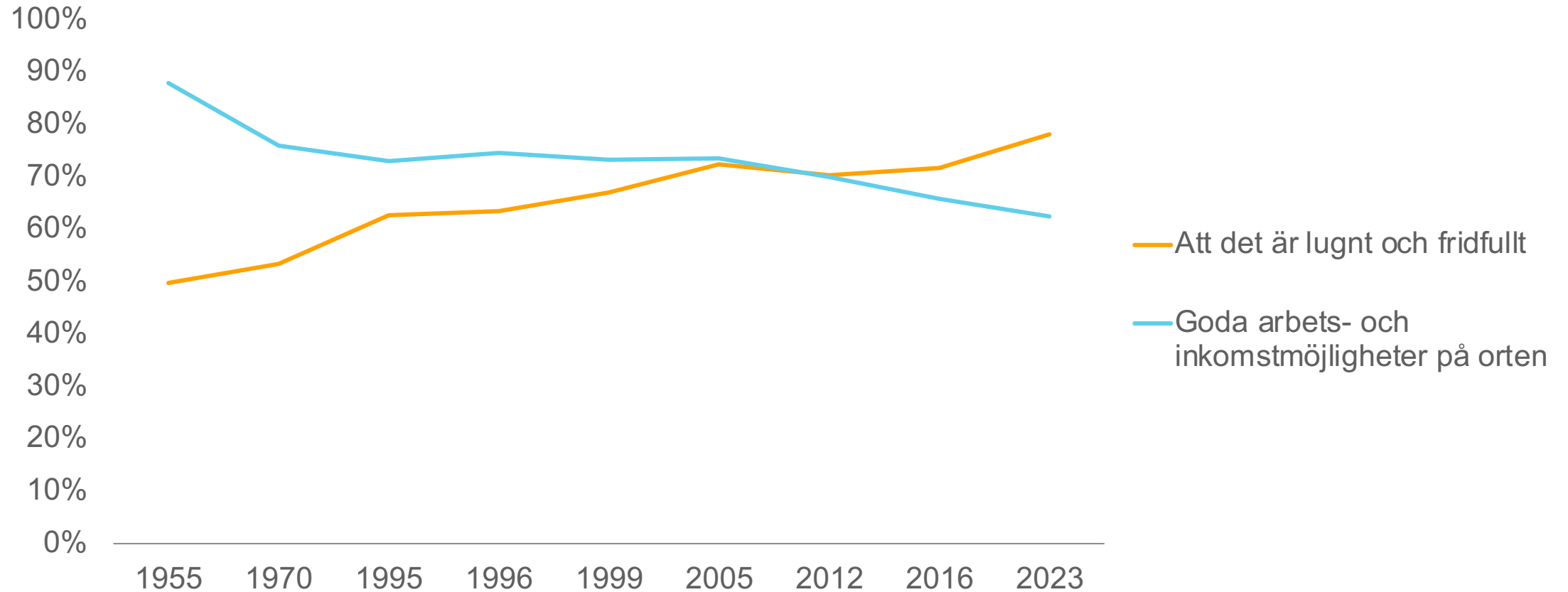

3. Flyttdynamiken kring kommunen

Arbete ett allt mindre viktigt flyttmotiv

Hur viktigt anser du själv följande är för att du skall trivas riktigt bra på den plats, där du själv bor? Andel som svarar Allra viktigast/Mycket viktigt.

Varför flyttar vi då?

De vanligaste flyttmotiven enligt enkätundersökningen för Stora flytt- och boendestudien

2015

2023

BÄTTRE LIVSKVALITET

- Nya platsen attraktiv
- Bättre bostad
- Bättre framtidsutsikter
- Prova något nytt
- Gjorde verklighet av en dröm

BÄTTRE LIVSKVALITET

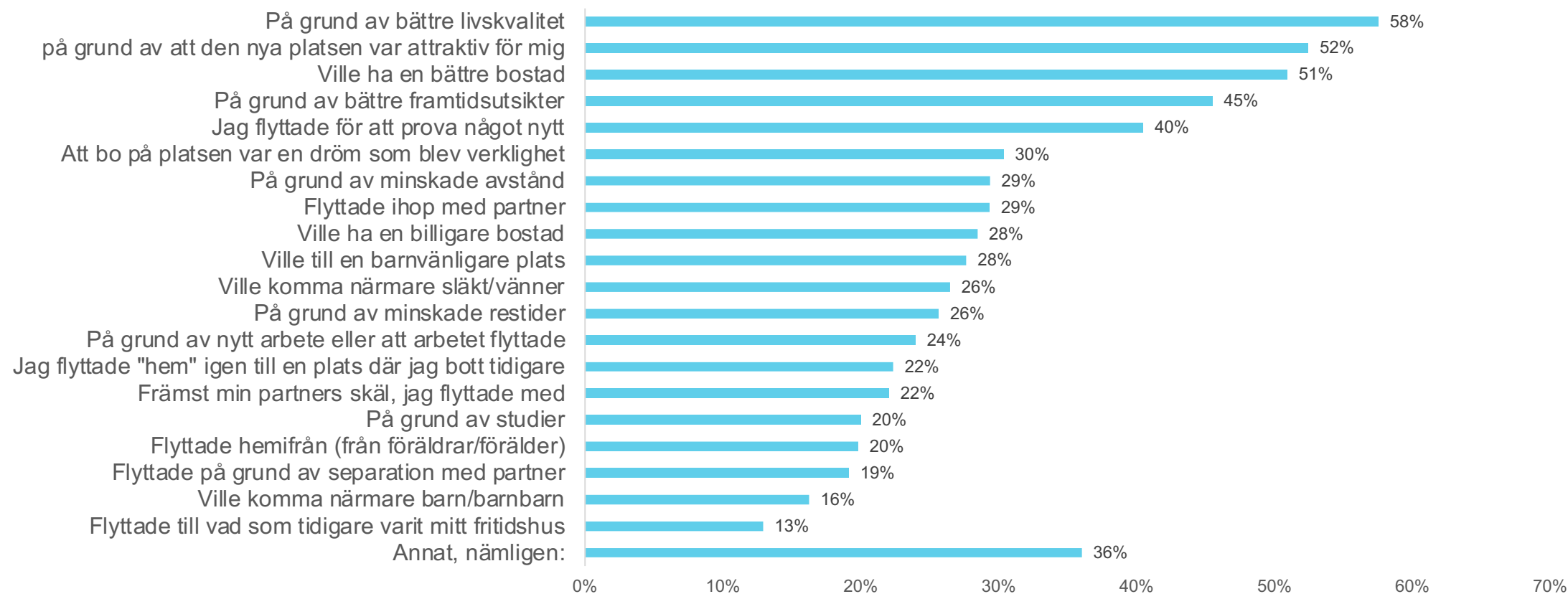

- Nya platsen attraktiv
- Bättre bostad
- Bättre framtidsutsikter
- Prova något nytt
- Gjorde verklighet av en dröm

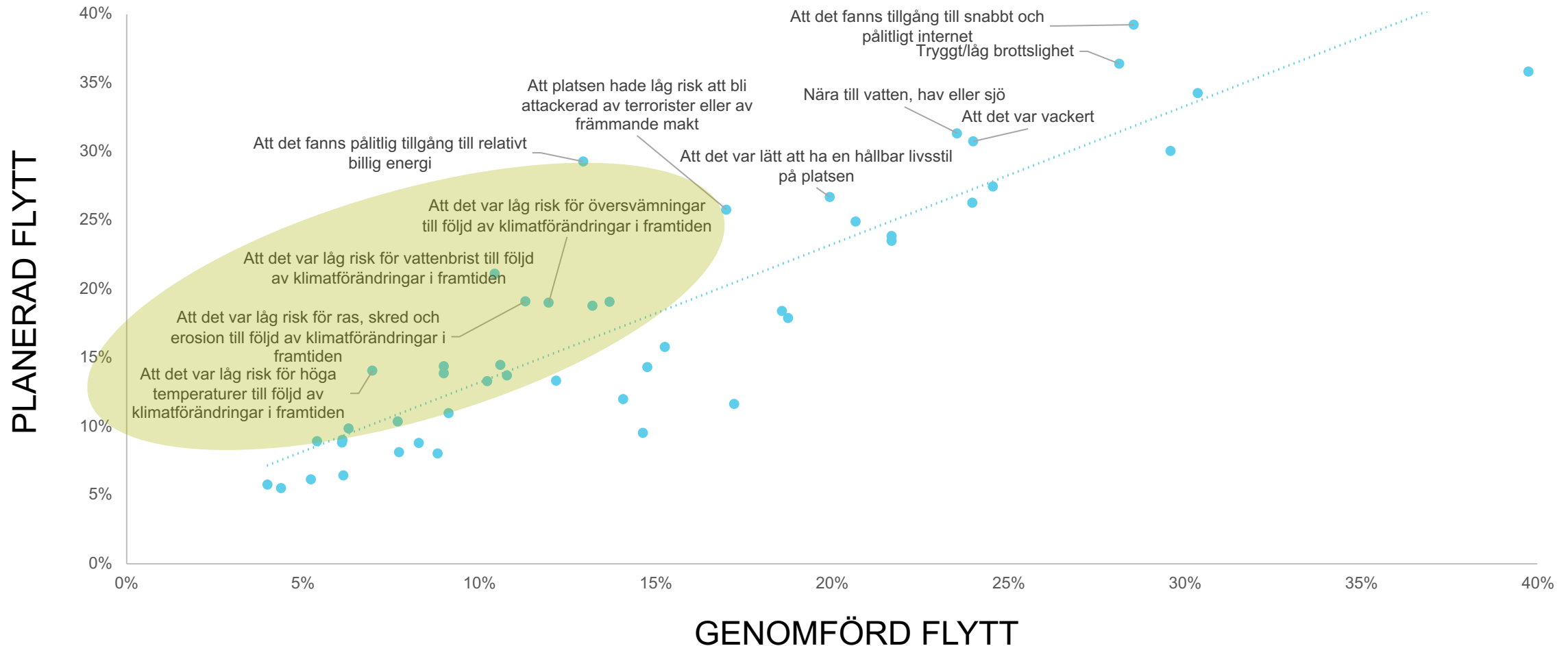
Livsmaximering styr flyttarna

I vilken utsträckning var följande anledningar till att du flyttade? (% som instämmer)

Grundläggande säkerhet, i synnerhet klimatsäkerhet, styr flyttarna på längre sikt

Viktiga egenskaper hos platsen det har flyttats till, samt planeras att flyttas till på 10 års sikt

Den stora bilden, flyttmotiv då, nu, framåt

- Försörjning styr flyttmönster i huvudsak

■ -2000

- Försörjning styr flyttmönster
- Jakten på bättre livskvalitet styr flyttmönster i huvudsak

■ 2000-2030

- Försörjning styr flyttmönster
- Jakten på bättre livskvalitet styr flyttmönster i huvudsak
- Grundläggande säkerhet styr flyttmönster

■ 2030-

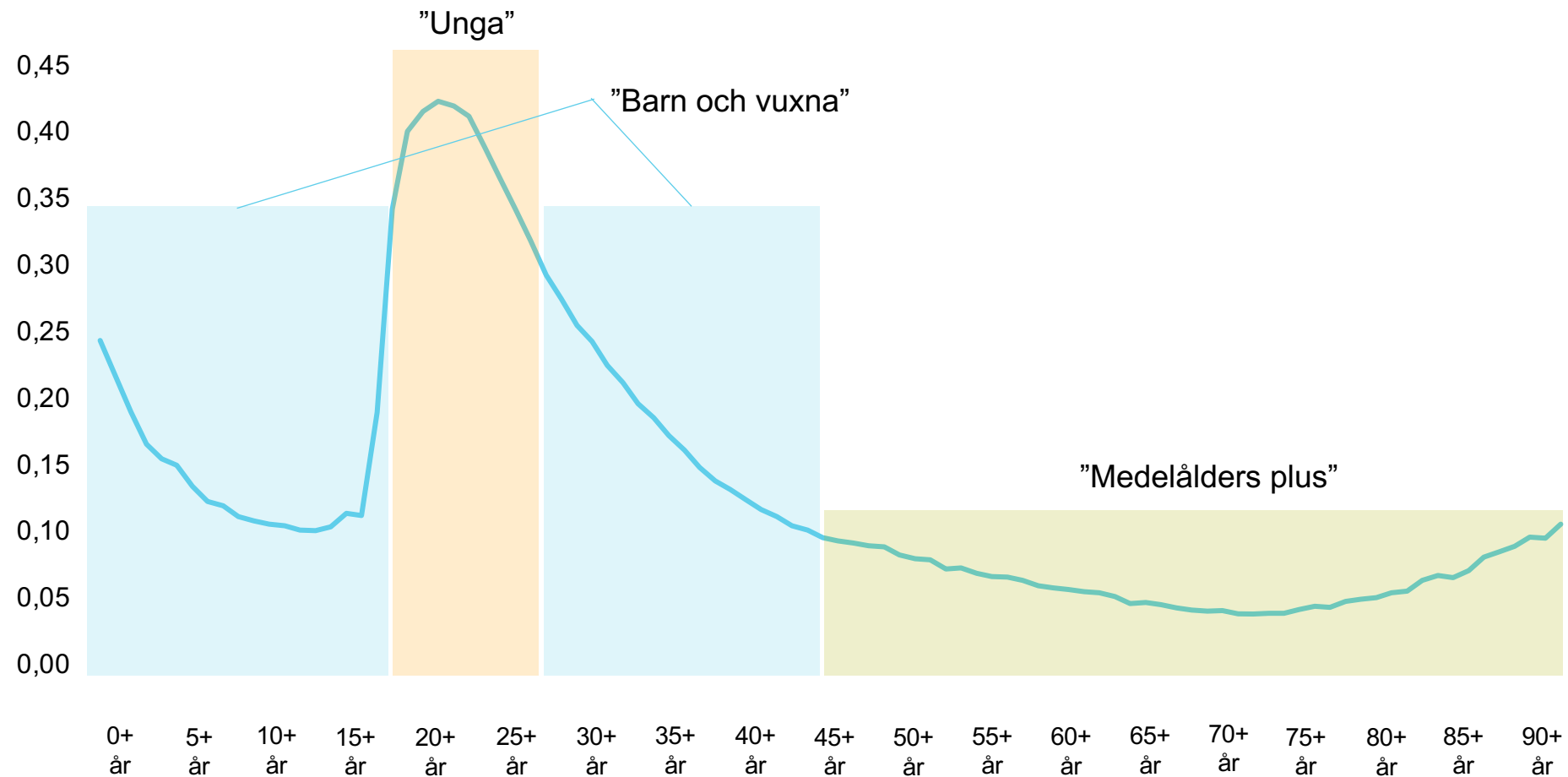
Tre huvudsakliga livsfaser för flyttar

- Första frihetsfasen – här unga 18-26 år
- Ansvarsåren – här barn och vuxna 0-17, 27-44 år
- Andra frihetsfasen – här medelålders och äldre 45+

Tre huvudsakliga livsfaser för flyttar – flest flyttar sker i åldrarna 0-44

Flyttintensitet i olika åldrar

Flyttar och preferenser i olika livsfaser

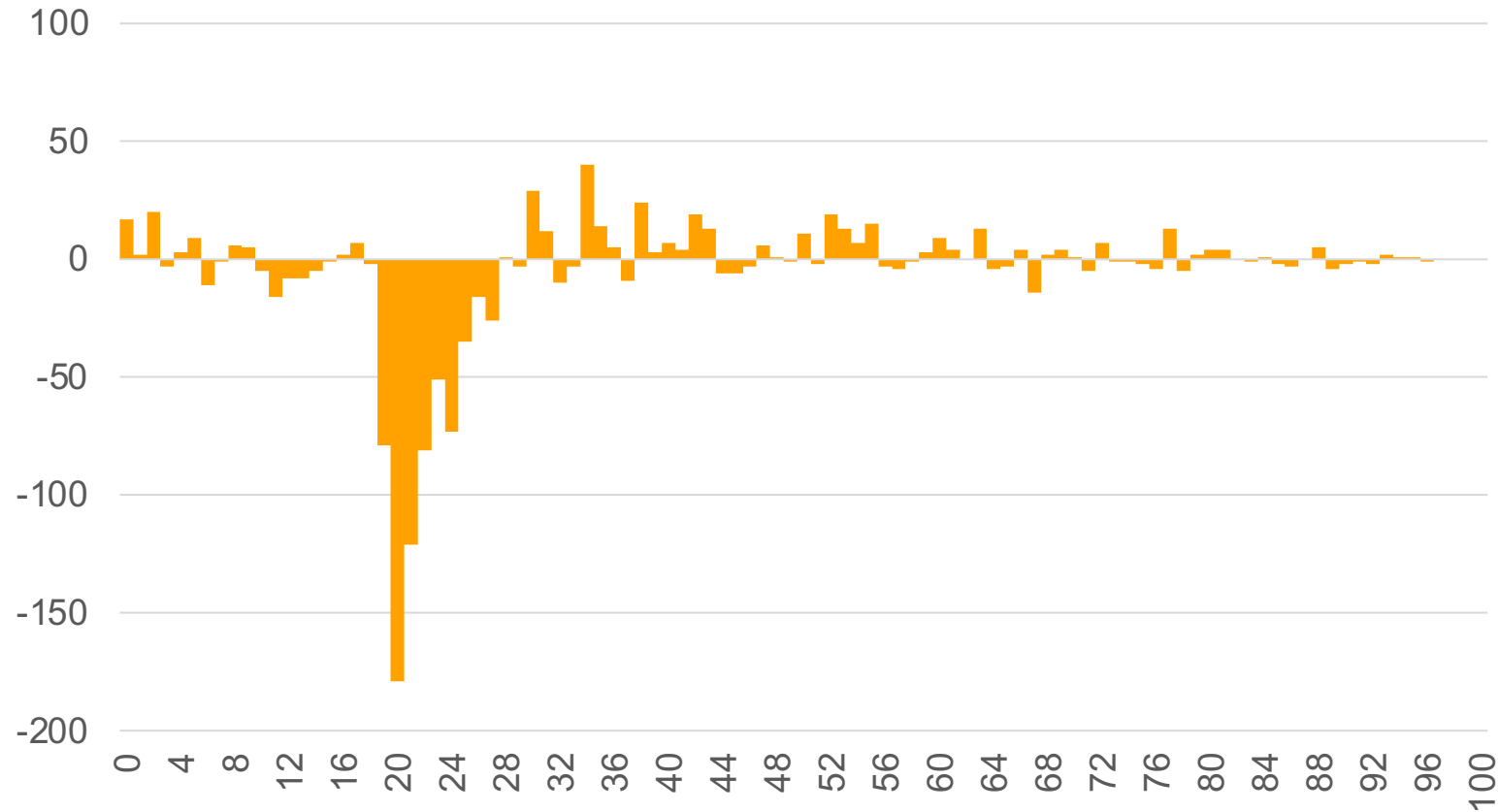
Översikt över mest särskiljande dragen för varje livsfas

Livsfas	Ålder (ca)	Flyttmotiv	Plats-preferenser	Bostads-preferenser	Kommun som gynnas
Första frihetsfasen	18-26	Flytta hemifrån, studier, prova något nytt, minskade restider, bättre framtidsutsikter	Utbildningsmöjligheter, nöjesutbud, många unga, co-working, restauranger/caféer	Möjlighet hyra ut, "smart", nybyggd och modern, bilpool, billig	Storstäder och större städer, t. ex: Solna, Sundbyberg, Uppsala, Malmö, GBG, Umeå
Ansvarsåren	27-44, Medföljande 0-17	Barnvänligare plats, bättre livskvalitet, flytta ihop, nytt arbete, bättre bostad	Nära till förskolor/skolor, bra skolor/förskolor, barnvänligt, bra arbets- och utbildningsmöjligheter	Stor yta, plats jobba hemifrån, odlingsmöjligheter, "smart", möjlighet hyra ut	Kransbygd till storstad och större stad, t. ex: Trosa, Vellinge, Staffanstorp, Svedala, Nykvarn
Andra frihetsfasen	45+	Bättre livskvalitet, närmare barn/barnbarn, billigare bostad, attraktiv plats, dröm	Nära vatten, nära natur, lugnt, låg risk för ras, skred, erosion pga klimat, vackert	Balkong/veranda, snabbt pålitligt internet, fin trädgård/uteplats, tyst, lite insyn	Kommuner med stilla charm med vatten, t. ex: Trosa, Borgholm, Båstad, Sotenäs

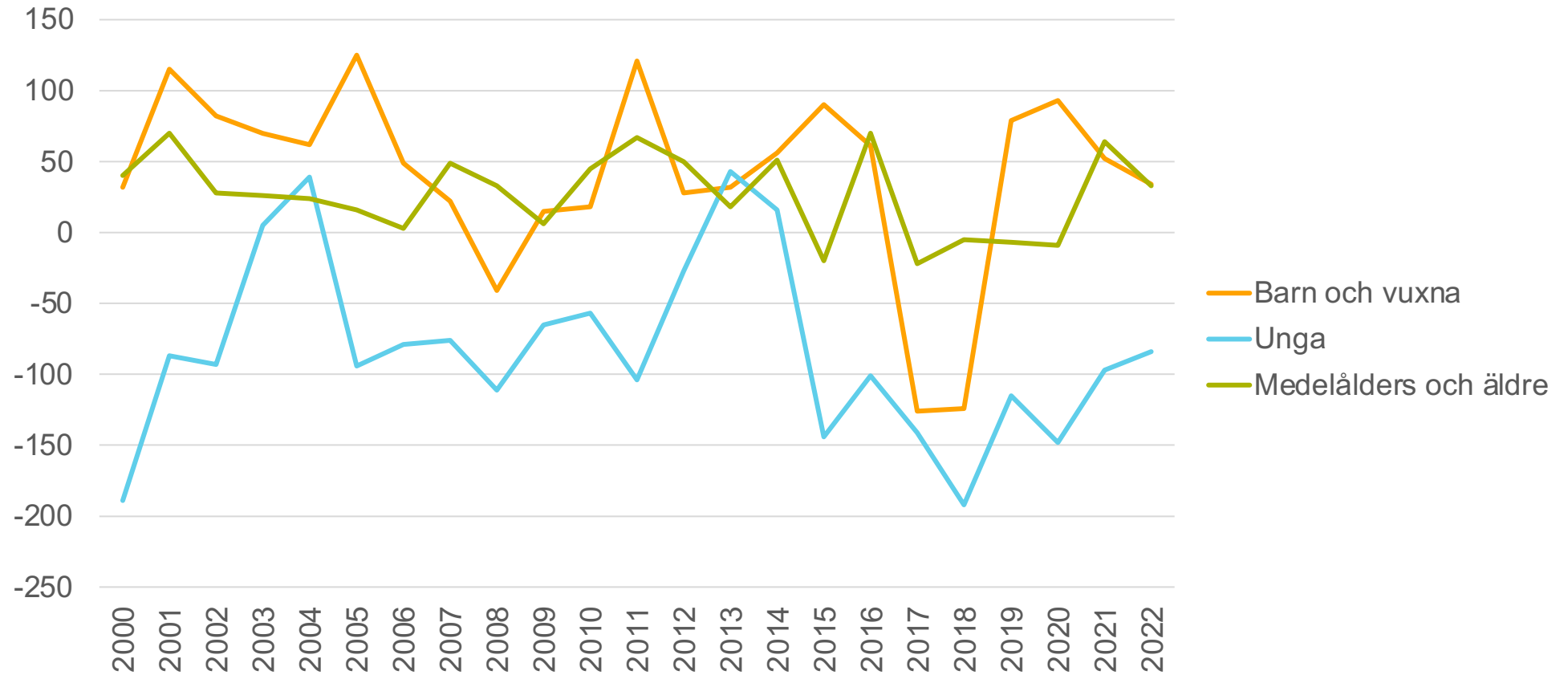
Piteå tappar unga men vinner barn och vuxna, samt medelålders+

Inrikes flyttnetto per ålder, 2018-2022

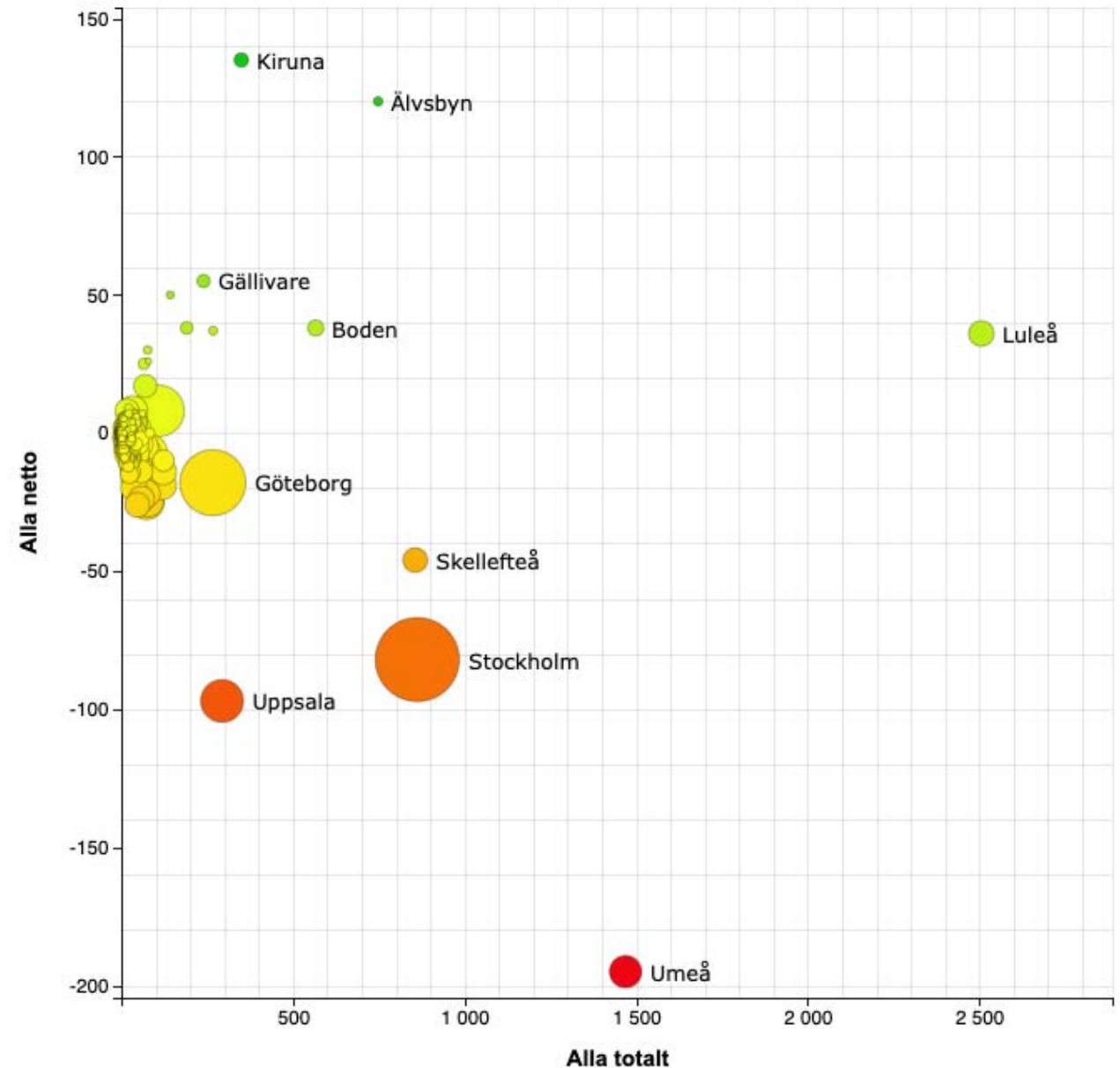
Piteå tappar unga men vinner barn och vuxna, samt medelålders+

Inrikes flyttnetto per grupp

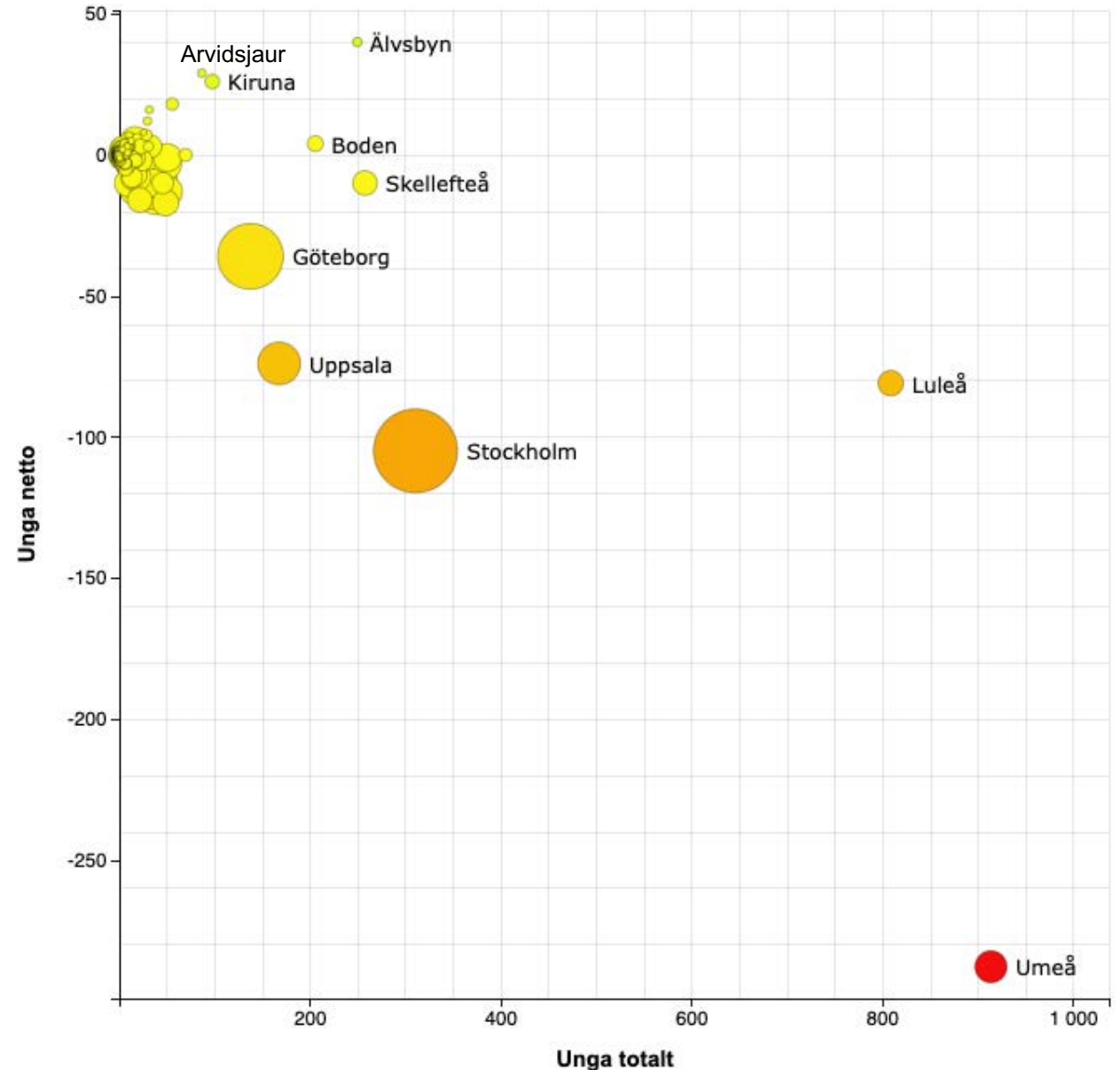
Piteå vinner från Luleå och mindre kommuner norröver, förlorar till större kommuner söderöver

- Inrikes flyttnetton totalt, senaste fem åren, gentemot andra kommuner
- **Horisontellt led**
 - Totalt antal inrikes flyttare (båda riktningarna) senaste fem åren
- **Vertikalt led**
 - Inrikes flyttnetto gentemot andra kommuner de senaste fem åren

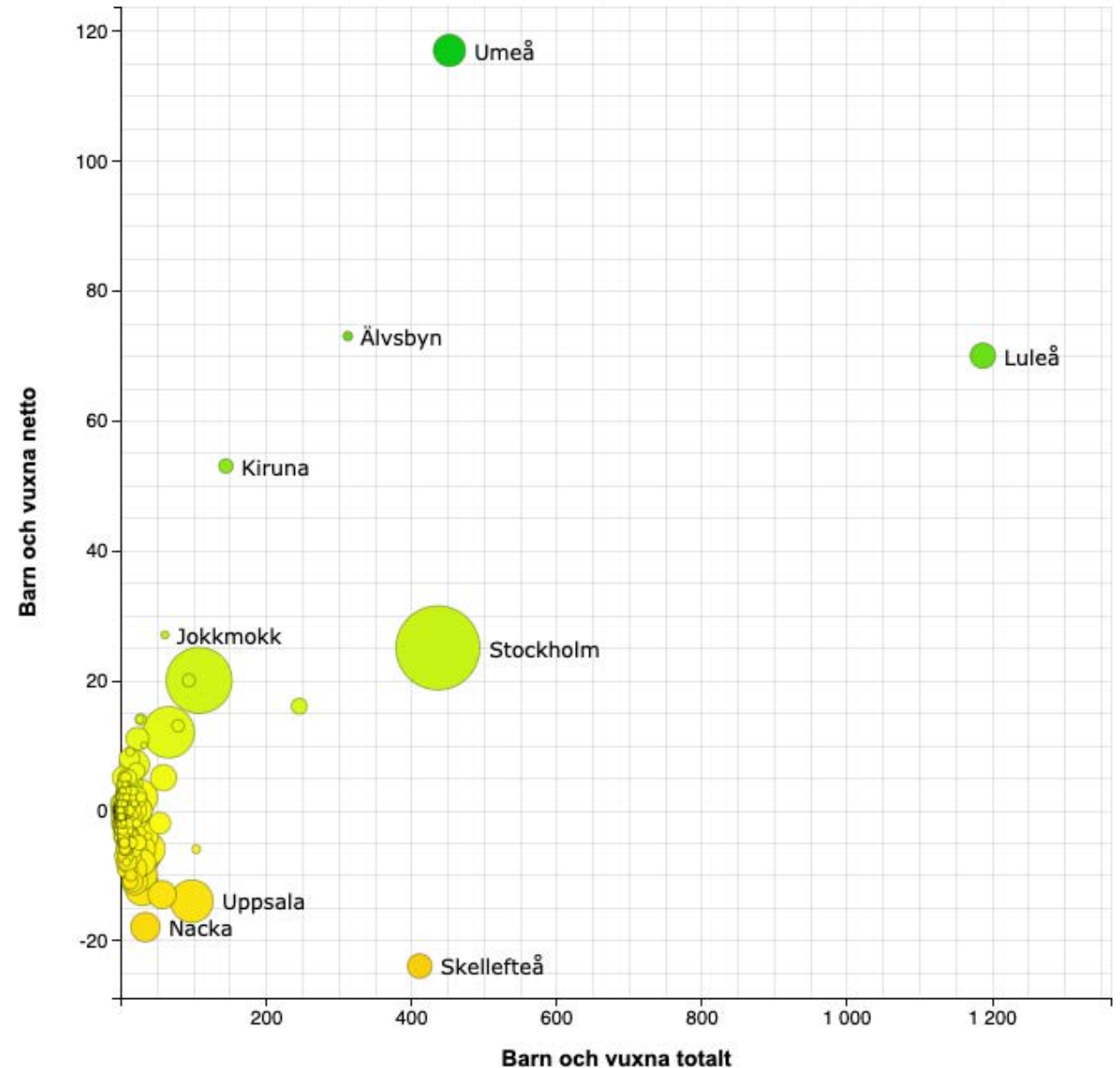
Piteå förlorar unga till de flesta

- Inrikes flyttnetton bland unga senaste fem åren, gentemot andra kommuner
- **Horisontellt led**
 - Totalt antal inrikes flyttare bland unga (båda riktningarna) senaste fem åren
- **Vertikalt led**
 - Inrikes flyttnetto bland unga gentemot andra kommuner de senaste fem åren

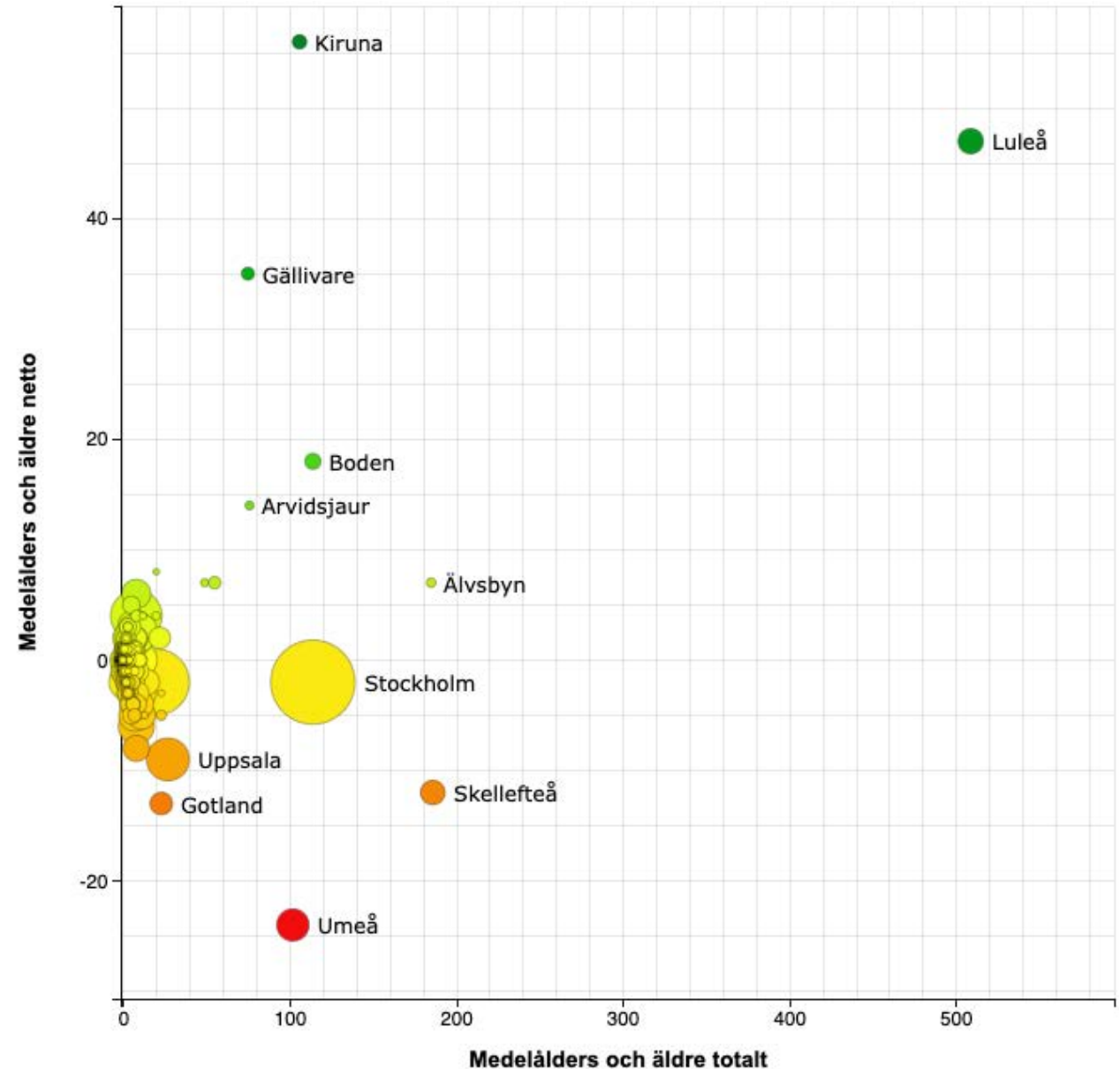
Piteå vinner barn och vuxna från Umeå, Luleå, Älvsbyn och Stockholm, förlorar till Skellefteå

- Inrikes flyttnetton bland barn och vuxna senaste fem åren, gentemot andra kommuner
- **Horisontellt led**
 - Totalt antal inrikes flyttare bland barn och vuxna (båda riktningarna) senaste fem åren
- **Vertikalt led**
 - Inrikes flyttnetto bland barn och vuxna gentemot andra kommuner de senaste fem åren

Piteå vinner medelålders och äldre norrifrån, förlorar söderöver

- Inrikes flyttnetton bland de medelålders och äldre senaste fem åren, gentemot andra kommuner
- **Horisontellt led**
 - Totalt antal inrikes flyttare bland medelålders och äldre (båda riktningarna) senaste fem åren
- **Vertikalt led**
 - Inrikes flyttnetto bland medelålders och äldre gentemot andra kommuner de senaste fem åren

Beskrivningar av flyttmotiv till och från Piteå

Öppna svar från enkätundersökningen inom ramen för Stora flytt- och boendestudien som beskriver flyttmotiven bakom flyttar till/från Piteå. Bilden är kvalitativ och inte representativ för alla flyttar.

■ Till Piteå

- *"Vet inte direkt. Var ett känslabeslut"* – Man, 27, från Älvsbyn
- *"Nyrenoverad släktgård"* – Kvinna, 62, från Luleå
- *"Trivsel och arbete"* – Man, 27, från Gällivare
- *"Jag hade alltid velat bo i stan"* – Kvinna, 21, från Älvsbyn
- *"Jag började gymnasiet sökte endast utbildningar som inte fanns i min hemkommun då jag inte trivdes där och behövde få komma därifrån och hemifrån för situationen hemma"* – Kvinna, 16, från Arvidsjaur
- *"På grund av studier för mig och min pojkvän på orten. Verkade som en trevlig kommun. Lugnt och tryggt"* – Kvinna, 25, från Umeå
- *"Fick billigare boende"* – Man, 69, från Skellefteå

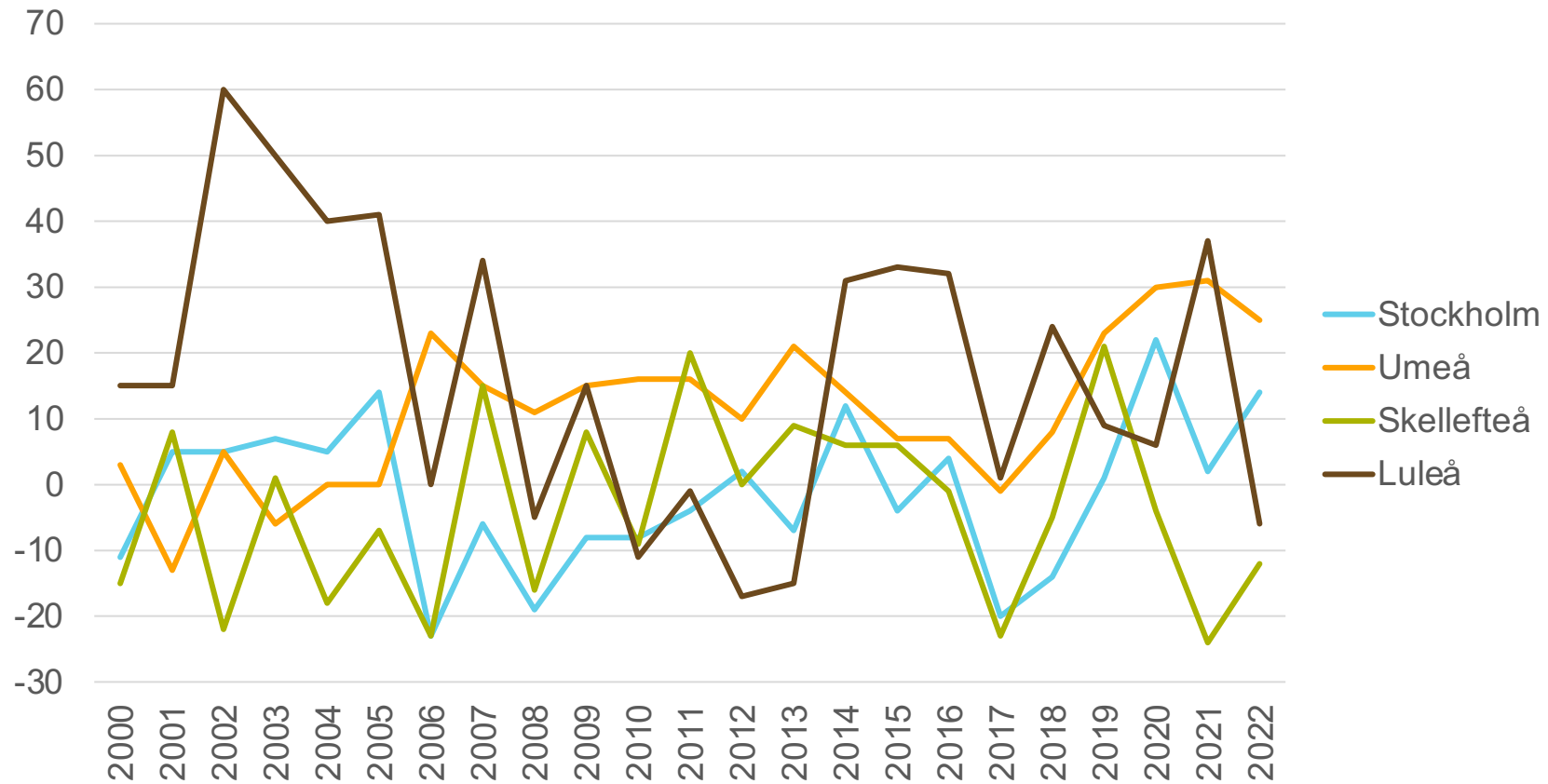
■ Från Piteå

- *"Flyttade på grund av studier"* – Man, 20, till Luleå
- *"Pga nytt jobb"* – Man, 32, till Borlänge
- *"Kärleken och längtan efter mina barnbarn"* – Man, 67, till Partille
- *"Jag hade pluggat färdigt och flyttade tillbaka till min hemstad"* – Kvinna, 27, till Östersund
- *"Relation"* – Kvinna, 36, till Skara
- *"Jobb, familj"* – Kvinna, 30, till Skellefteå

Viktigt att vinna barnfamiljer från följande kommuner

Inrikes flyttnetto, barnfamiljer, Piteå vs. viktiga kommuner

Slutsatser för Piteå: flyttdynamiken kring kommunen

- Inrikes flyttmönster kring Piteå är tydliga. Kommunen vinner flyttare bland barn och vuxna och medelålders+, och förlorar bland unga.
- Piteå tappar unga till de flesta, framförallt till större städer och storstäder, precis som alla andra kommuner av samma typ, och av skäl som hör första frihetsfasen till.
- Piteå vinner barn och vuxna från Umeå, Luleå, Älvsbyn och Stockholm, förlorar till Skellefteå.
- Piteå vinner medelålders och äldre norrifrån, förlorar söderöver
- För Piteå är det viktigaste att vinna fler barn och vuxna från de lite större städerna.

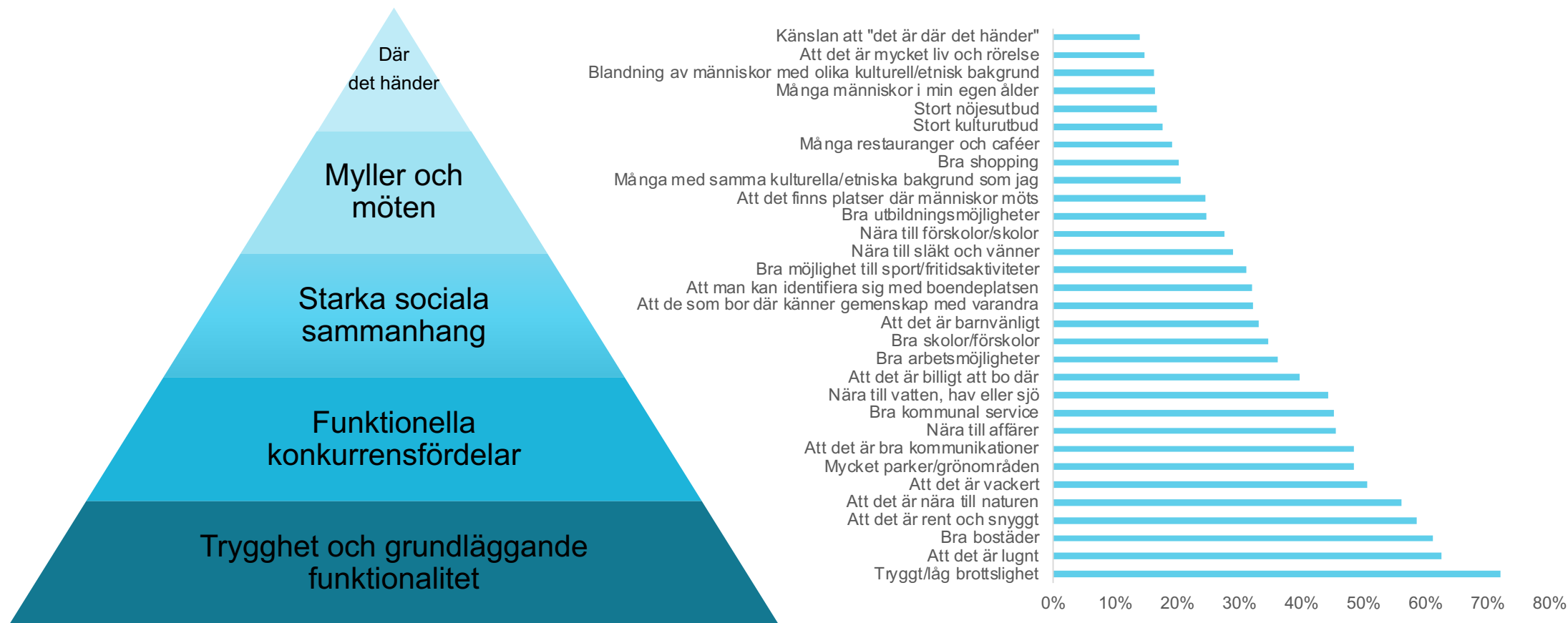

4. Boendeattraktiviteten i kommunen

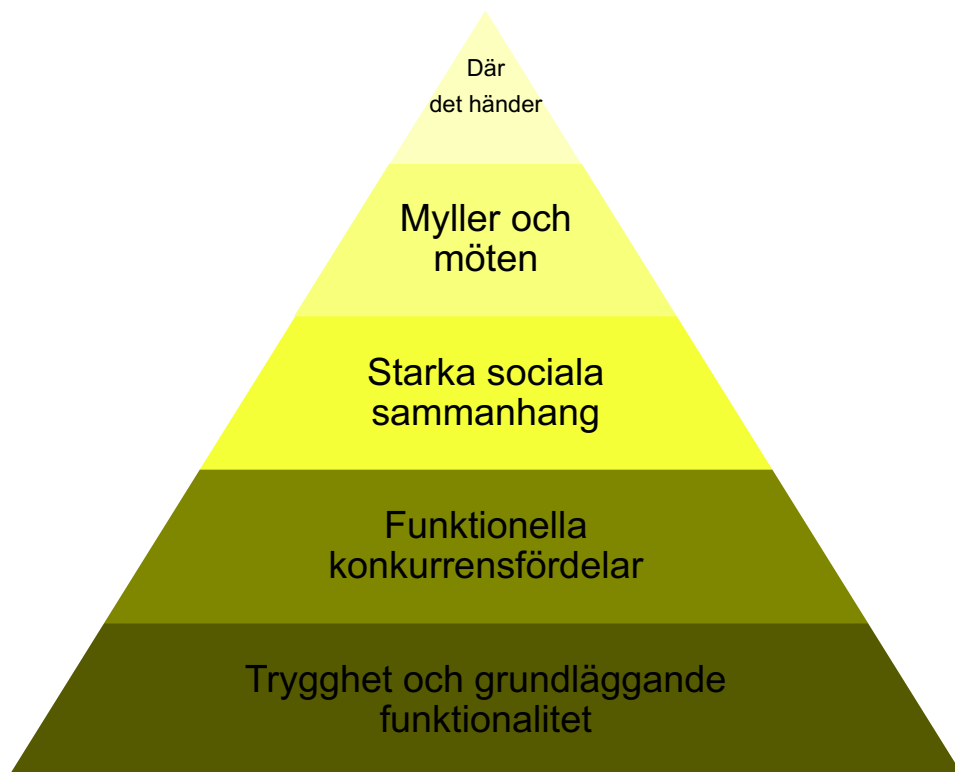
Platspyramiden står stadigt

Viktigaste grundläggande parametrarna för platsattraktivitet (jämförbara med 2015 års studie)
Vad är viktigt för en attraktiv plats? Andel som skattar respektive alternativ som viktigt.

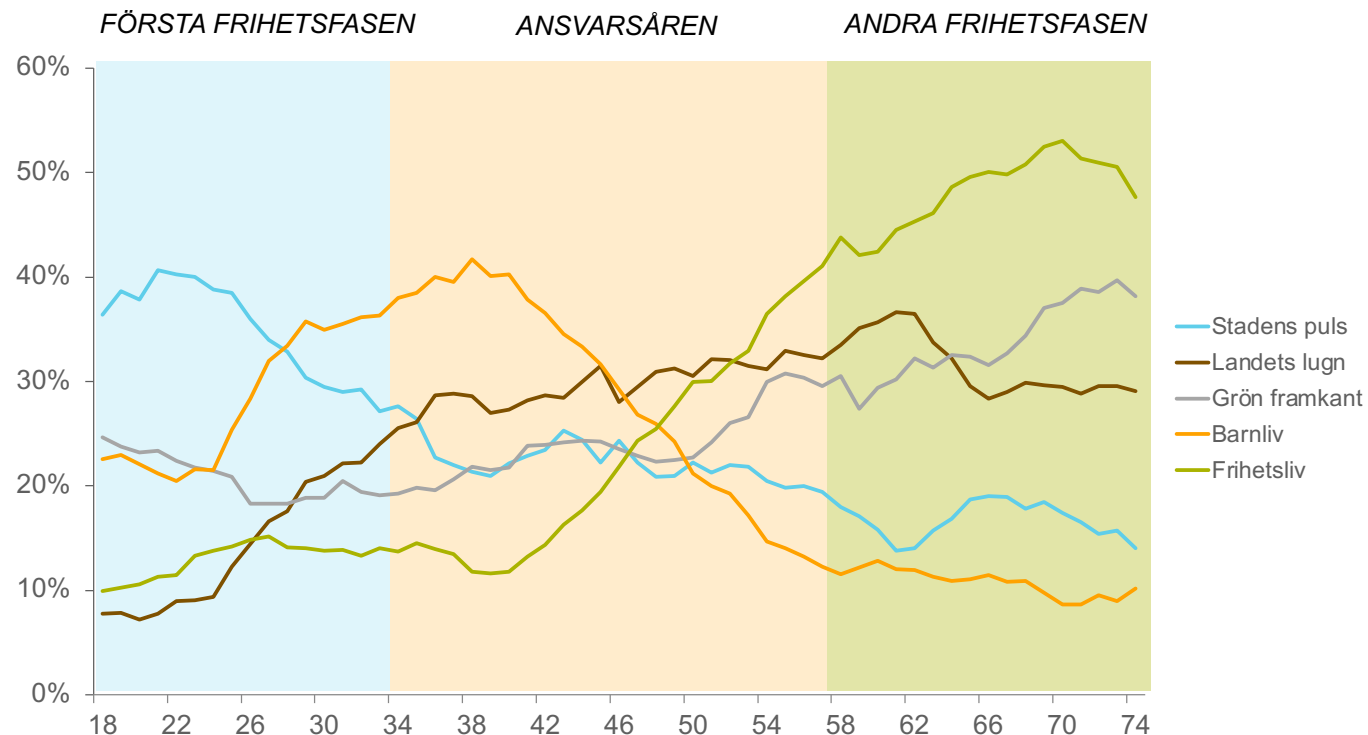
Platspyramiden står stadigt

Viktigaste grundläggande parametrarna för platsattraktivitet (nya platsparametrar för 2023)
Vad är viktigt för en attraktiv plats? Andel som skattar respektive alternativ som viktigt.

Livsfasberoende och livsfasoberoende platsattraktivitet

Andel med starka preferenser för olika typer av platsvärden i olika livsfaser.

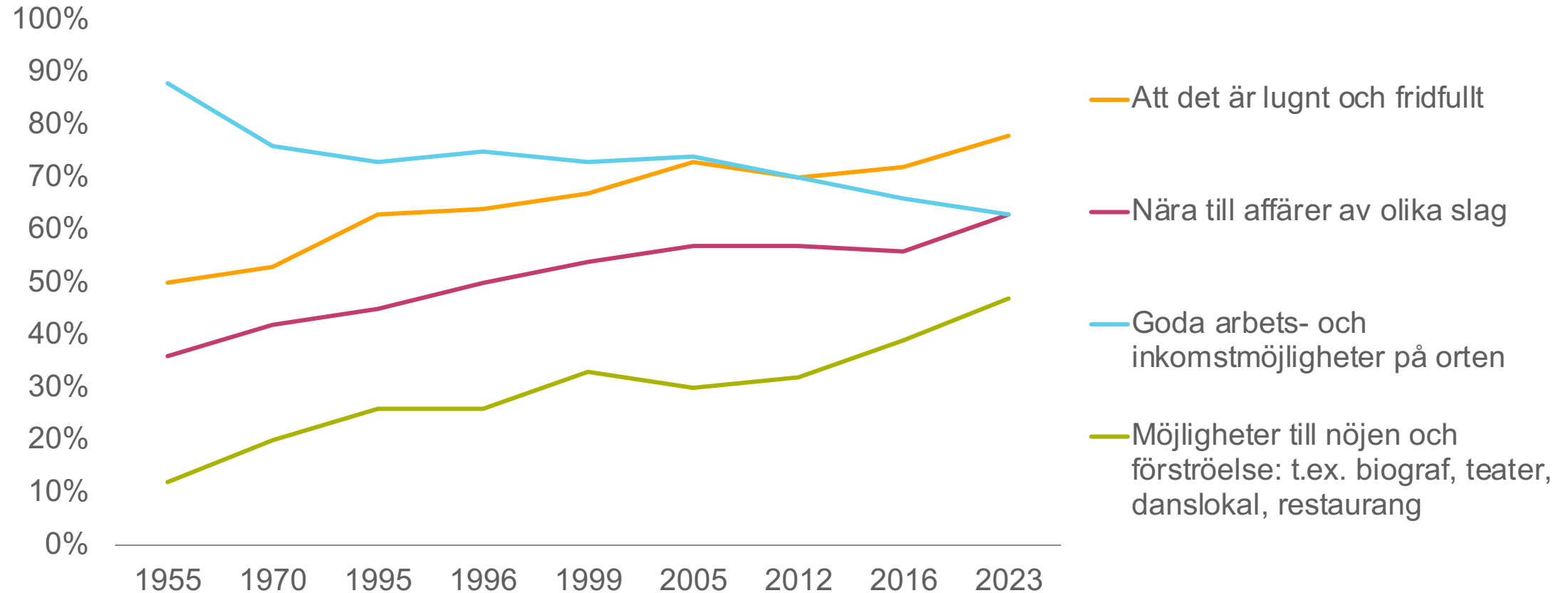
■ Fem platsvärden

- **Stadens puls.** De urbana värderingarna.
- **Landets lugn.** Fokus på natur och lugn.
- **Barnliv.** Fokus på barnvänlighet, bra skolor och förskolor
- **Frihetsliv.** Fokus på "livsnjuteri" som inte är särskilt urbant, närhet till vatten, lugnt, rent och snyggt.
- **Grön framkant.** Fokus på låg risk för klimatförändringarnas konsekvenser och framkant i den gröna omställningen.

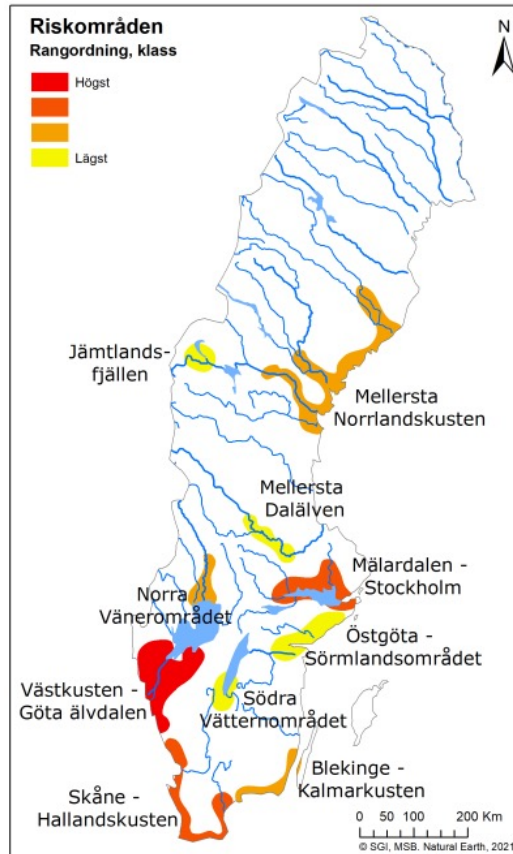
Helhetserbjudandet blir viktigare – både rurala och urbana kvaliteter blir viktigare

Hur viktigt anser du själv följande är för att du skall trivas riktigt bra på den plats, där du själv bor? Andel som svarar Allra viktigast/Mycket viktigt.

Klimatsäkerhet ny och viktig skiktare för platser

Riskområden för klimatförändringarnas effekter till vänster. Källa: Statens geotekniska institut. Till höger svar på frågan: Vad tycker du är viktigt för att en boendeplats ska vara attraktiv för dig? Andel som svarar 6–7 på en skala där 1 = Inte alls viktigt, 7 = Helt avgörande.

Att det är låg risk för ras, skred och erosion till följd av klimatförändringar i framtiden

47%

Att det är låg risk för vattenbrist till följd av klimatförändringar i framtiden

46%

Att det är låg risk för översvämningar till följd av klimatförändringar i framtiden

44%

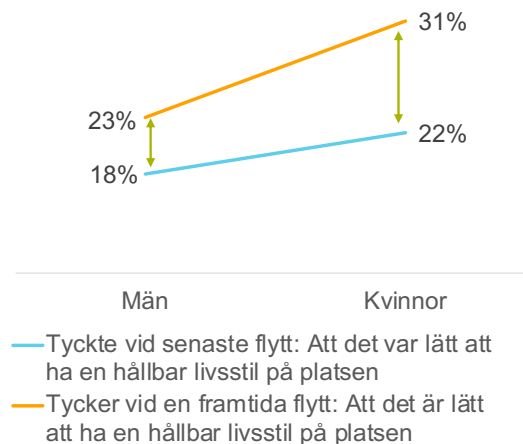
Att det är låg risk för höga temperaturer till följd av klimatförändringar i framtiden

28%

Omställningsframkant ny möjlighet för platsutveckling och ”stadsmannaskap”

Andelen som angivit följande som flyttmotiv för sina genomförda flyttar, och de flyttar de planerar på 10 års sikt.

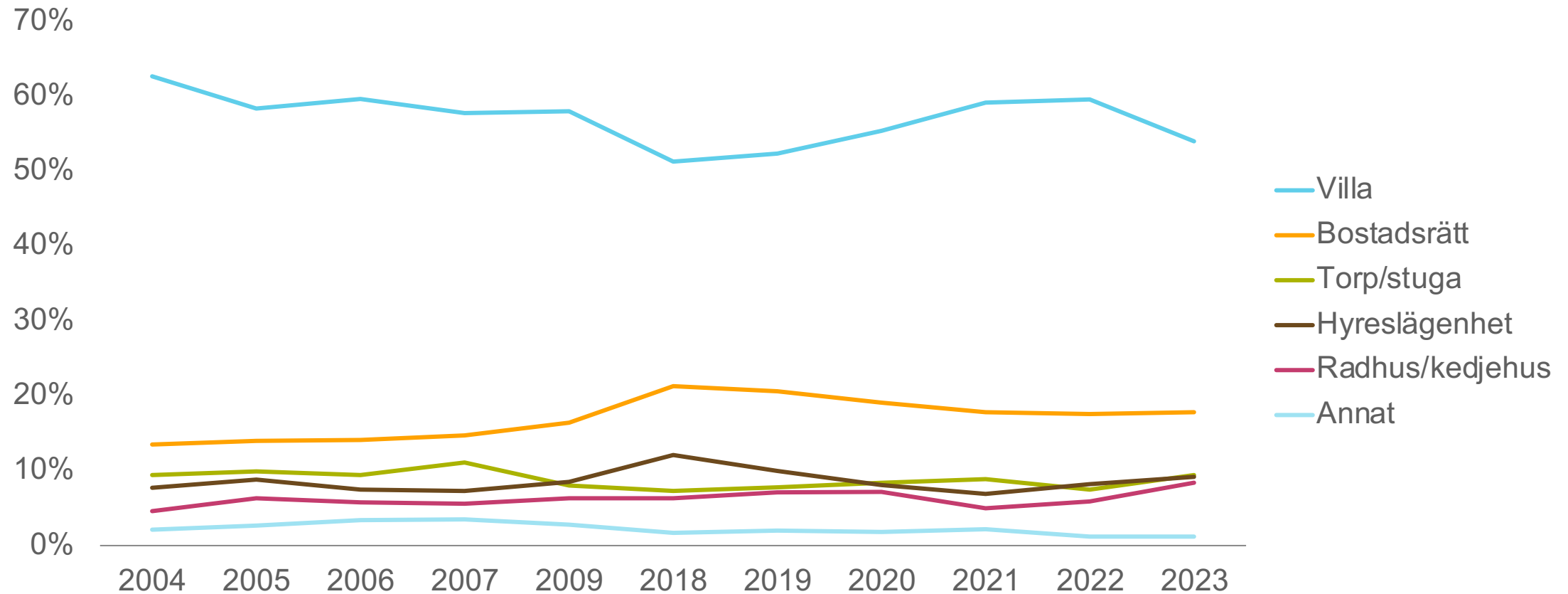

- Även viktigt för hållbarhetsorienterade med:
 - Arbetsgivare i framkant i den gröna omställningen
 - Pålitlig tillgång till relativt billig energi
 - Bra laddinfrastruktur för elbilar.
 - Progressiv kommun generellt, t.ex i form av att vara i framkant med digitala lösningar i sin service och verksamhet.

Ständigt denna villa

I vilken typ av bostad skulle du helst vilja bo?

Myset gör entré som basfaktor för bostadsattraktivitet

De viktigaste bostadskvaliteterna 2015 och 2023.

2023

- Bra planlösning *Lägenhet*
- Balkong/veranda
- Bra läge
- Ljust och fräscht
- Tyst
- **Mysig**
- Bra förvaringsmöjligheter

2015

- Balkong/veranda *Lägenhet*
- Bra planlösning
- Bra läge
- Ljust och fräscht
- Tyst
- **Platsen bostaden är belägen**
- Ej renoveringsbehov

- Bra planlösning *Radhus*
- Balkong/veranda
- Ljust och fräscht
- Tyst
- Fin trädgård/uteplats
- **Mysig**
- Bra förvaringsmöjligheter

- Bra planlösning *Radhus*
- Ljust och fräscht
- Balkong/veranda
- Tyst
- Bra läge
- Fin trädgård/uteplats
- **Platsen bostaden är belägen**

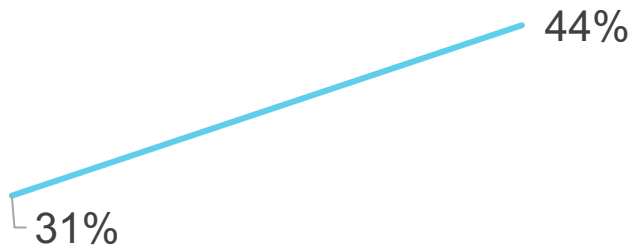
- Fin trädgård/uteplats *Villa*
- Bra planlösning
- **Mysig**
- Bra läge
- Tyst
- Ljust och fräscht
- Bra förvaringsmöjligheter

- Fin trädgård/uteplats *Villa*
- Bra planlösning
- Tyst
- Bra läge
- **Platsen bostaden är belägen**
- Balkong/veranda
- Ljust och fräscht

Pris och energi allt viktigare faktorer för bostadsattraktivitet

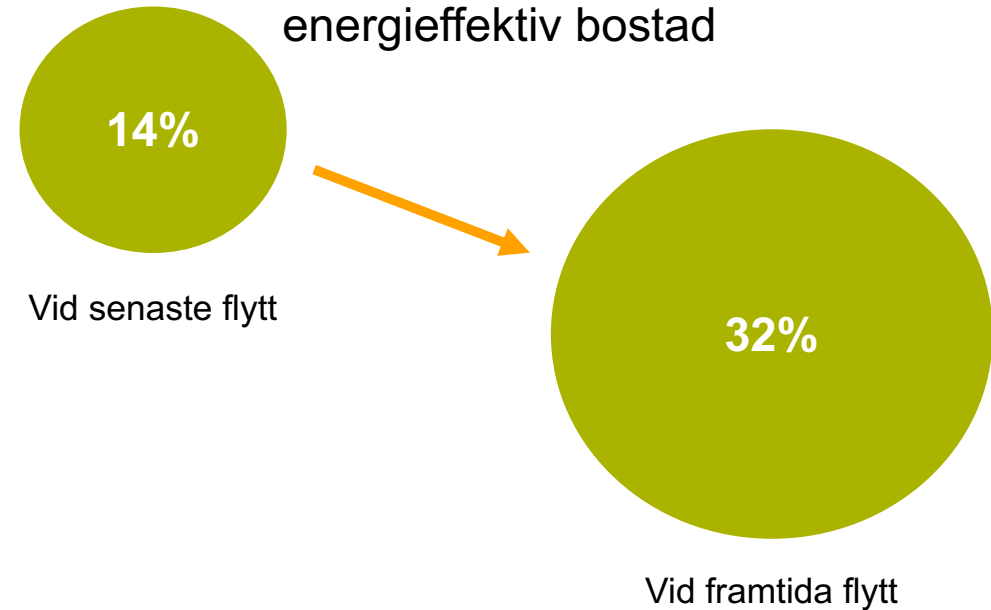
Viktigt att bostaden är billig

2015

2023

Vikten av en energieffektiv bostad

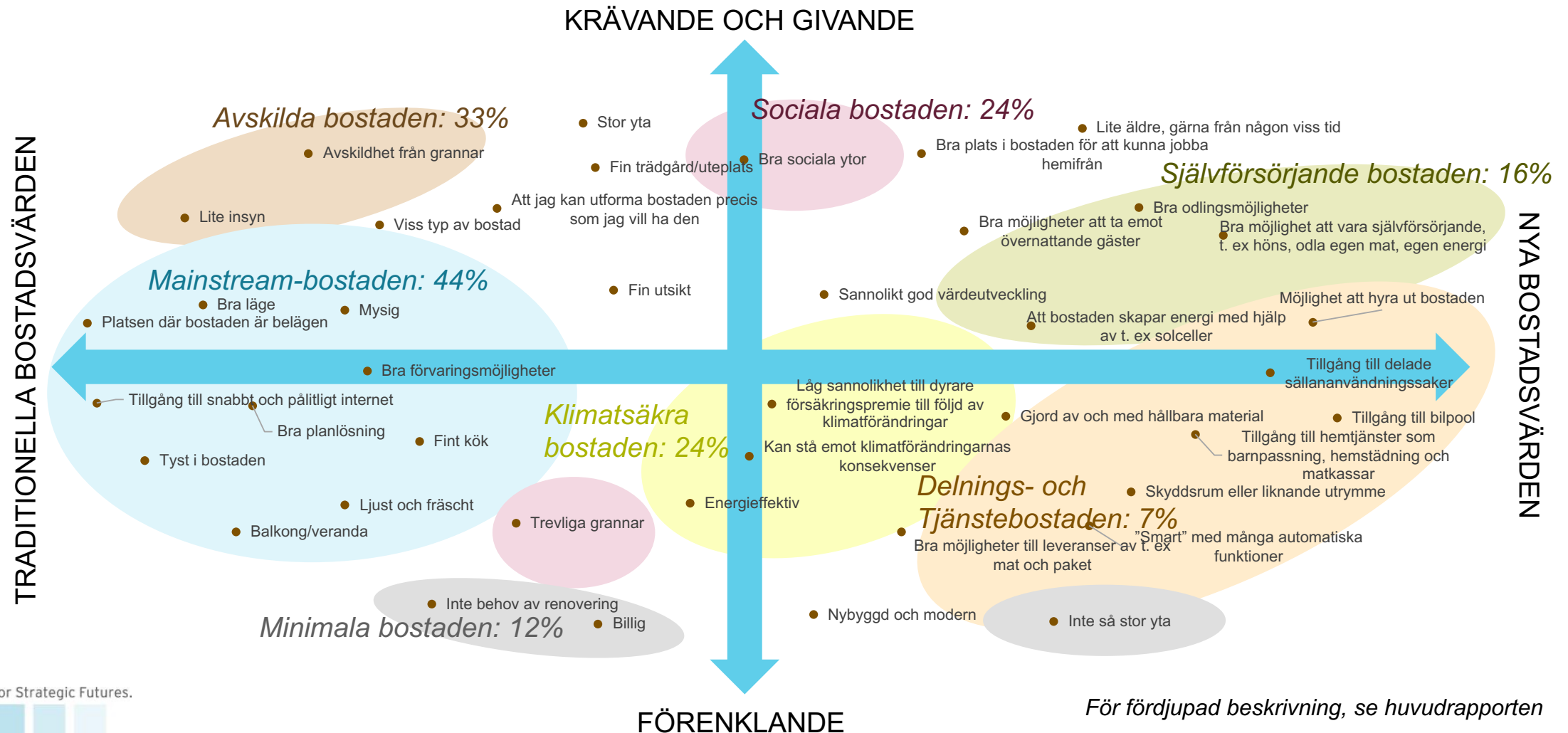

Vid senaste flytt

Vid framtida flytt

7 bostadsarketyper för att möta skilda bostadspreferenser

Boendeattraktiviteten i kommunen

- På de kommande bilderna visas mått på kommunens attraktivitet.
- Valet av indikatorer bygger på vad som är centralt för platsens attraktivitet enligt resultaten från Stora flytt- och boendestudien.
- För mer detaljerade beskrivningar av varje mått, se appendix.
- Jämförelser görs i huvudsak med riket som helhet. På några utvalda mått jämförs kommunen med de mest relevanta kommunerna.
- Först visas marknadens bedömning av attraktiviteten i form av småhuspriser och hyresnivåer. Därefter följer mått på kommunens attraktivitet i olika perspektiv.

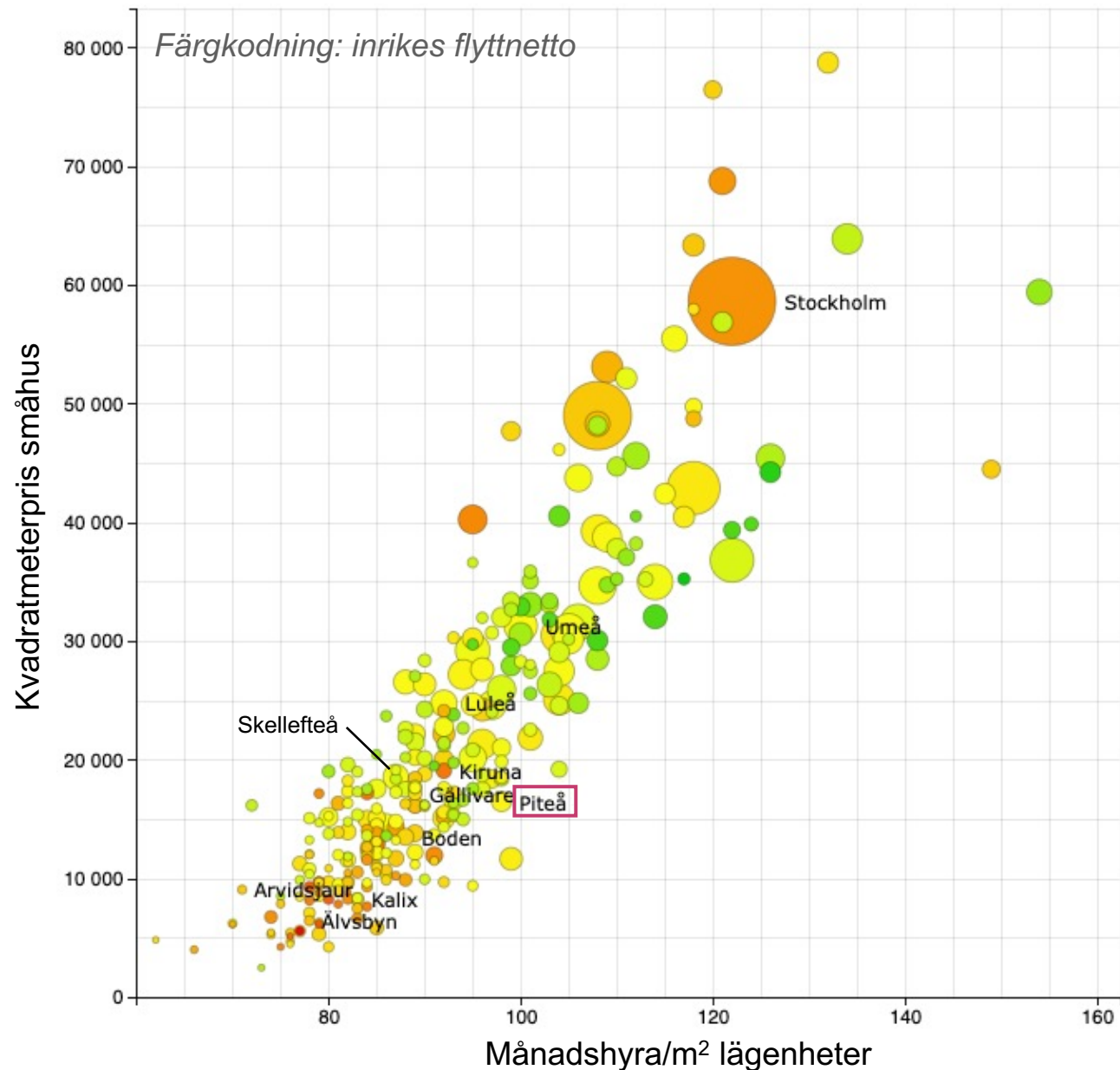

Medellåga småhuspriser och hyresnivåer i Piteå

Småhuspriser och hyresnivåer är medellåga i Piteå.

Småhuspriserna är högre än i de flesta mindre kommunerna i Piteås relativa närhet. Hyresnivåerna är högre än i de flesta kommunerna i Piteås regionala sammanhang.

Jämfört med Umeå och framförallt Stockholm är dock priser och hyresnivåer låga.

För källor och fördjupade beskrivningar, se appendix

Boendeattraktiviteten i kommunen

Modell för genomlysning av kommunens styrkor och svagheter

- I botten: grundläggande framgångsfaktorer
 - Agglomerationskapital
 - Socialt kapital
- I mitten: nulägesbild
 - Resultat i medborgarundersökningen
 - Kvalitativa omdömen om kommunen
- I toppen: framåtblickande attraktivitetsfaktorer
 - Klimatrisker och gröna omställningsfördelar
 - Distansarbete- och digitala fördelar

Klimatrisker-
och
omställnings-
fördelar

Distansarbete-
och digitala
fördelar

Medborgarundersökning och
kvalitativa omdömen

Grundläggande framgångsfaktorer

Om attraktivitetsmått

■ Agglomerationskapital

- Utsträckningen kommunen är del av en stor, högspecialiserad arbetsmarknad

■ Socialt kapital

- Tillit, andel som svarat på enkät: "Man kan i allmänhet lita på människor"
- Valdeltagande
- Brottslighet (per 1000 inv.)

■ Medborgarundersökning

- Höga betyg på egenskaper som samvarierar med positivt inrikes flyttnetto för...
 - Unga
 - Barn och vuxna
 - Medelålders plus
- Kvalitativa omdömen om kommunen från enkätundersökning samt sociala medier

■ Distansarbetspotential

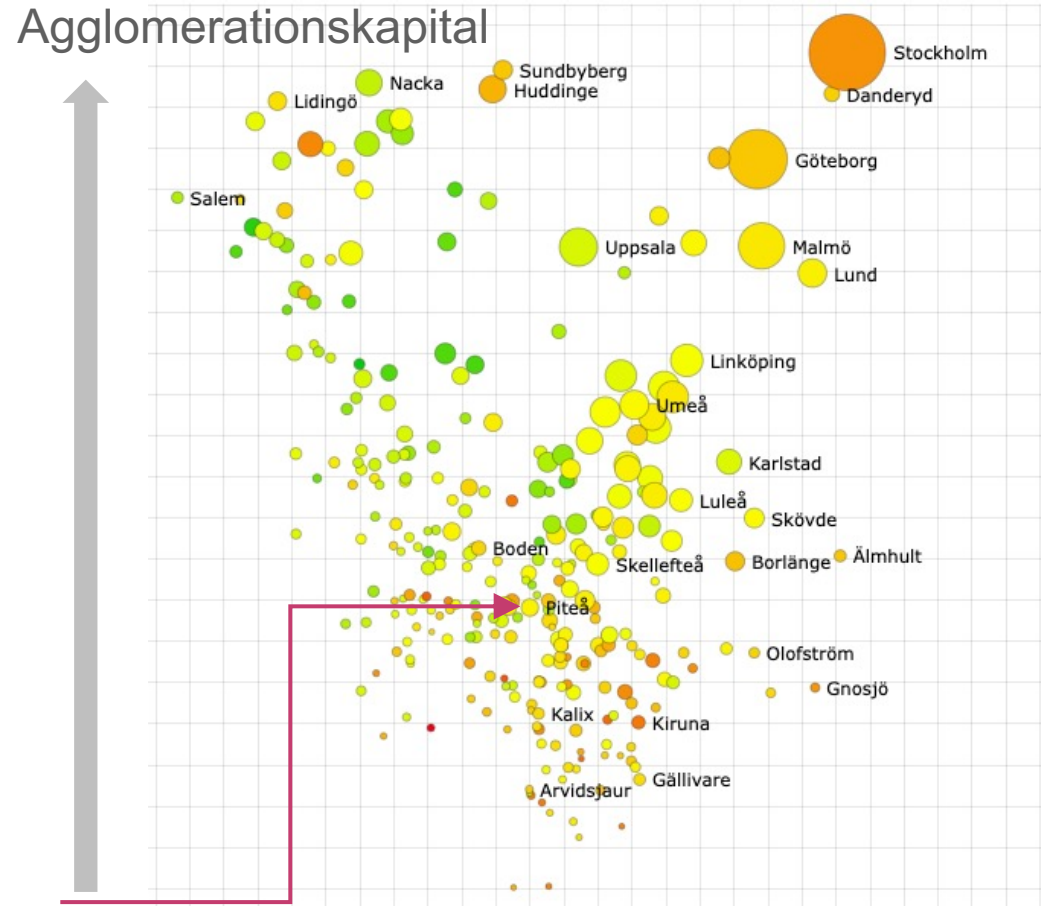
- Bredbandstäckning
- Arbetande med distanspotential
- Gästnätter
- Fritidshus
- Flyttnetto 45+

■ Klimatrisker och omställningsfördelar

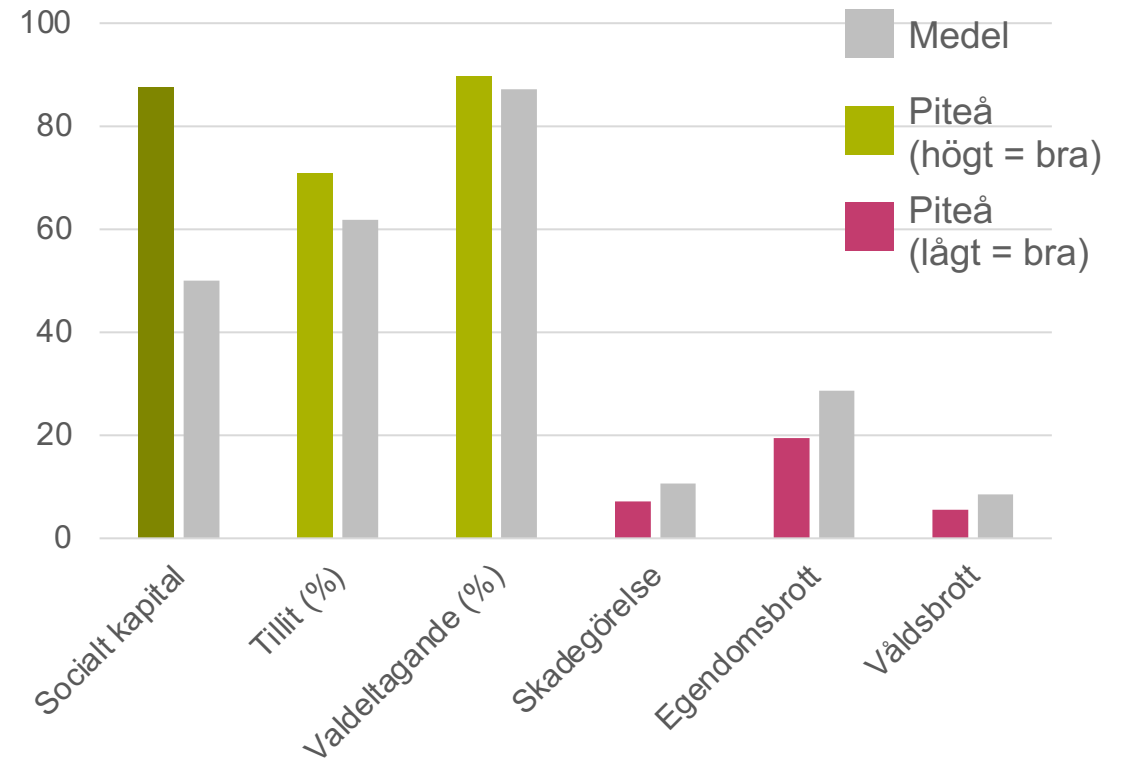
- Risknivå för översvämning, erosion, ras, skred
- Tillgång till vattenkraft och kompetens för grön industri
- Laddinfrastruktur

Grundläggande framgångsfaktorer

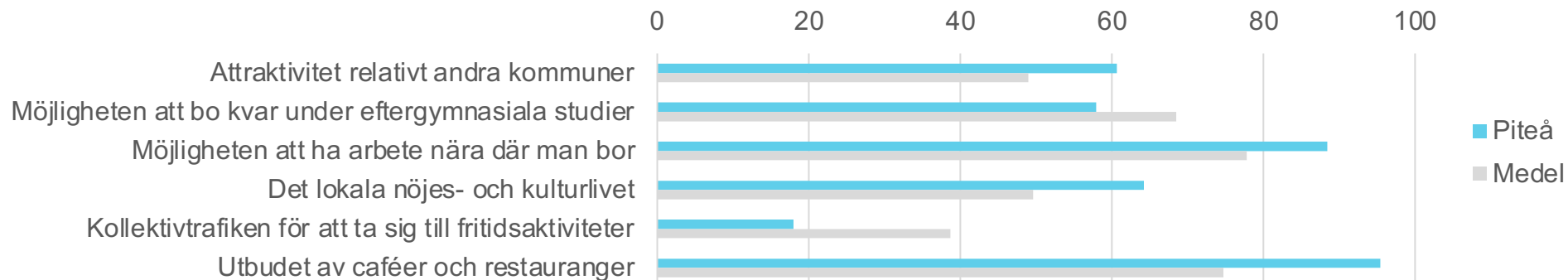
Socialt kapital

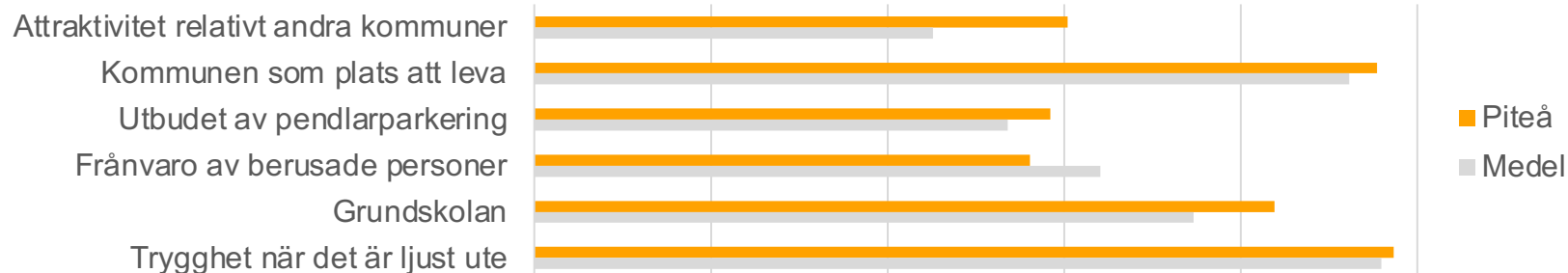
Resultat i medborgarundersökningen

Medborgarnas omdöme om kommunen i olika perspektiv. Ju längre stapel, desto bättre omdöme. Måtten är utvalda baserat på samband med inrikes flyttnetto för respektive grupp.

Attraherar unga

Attraherar barnfamiljer

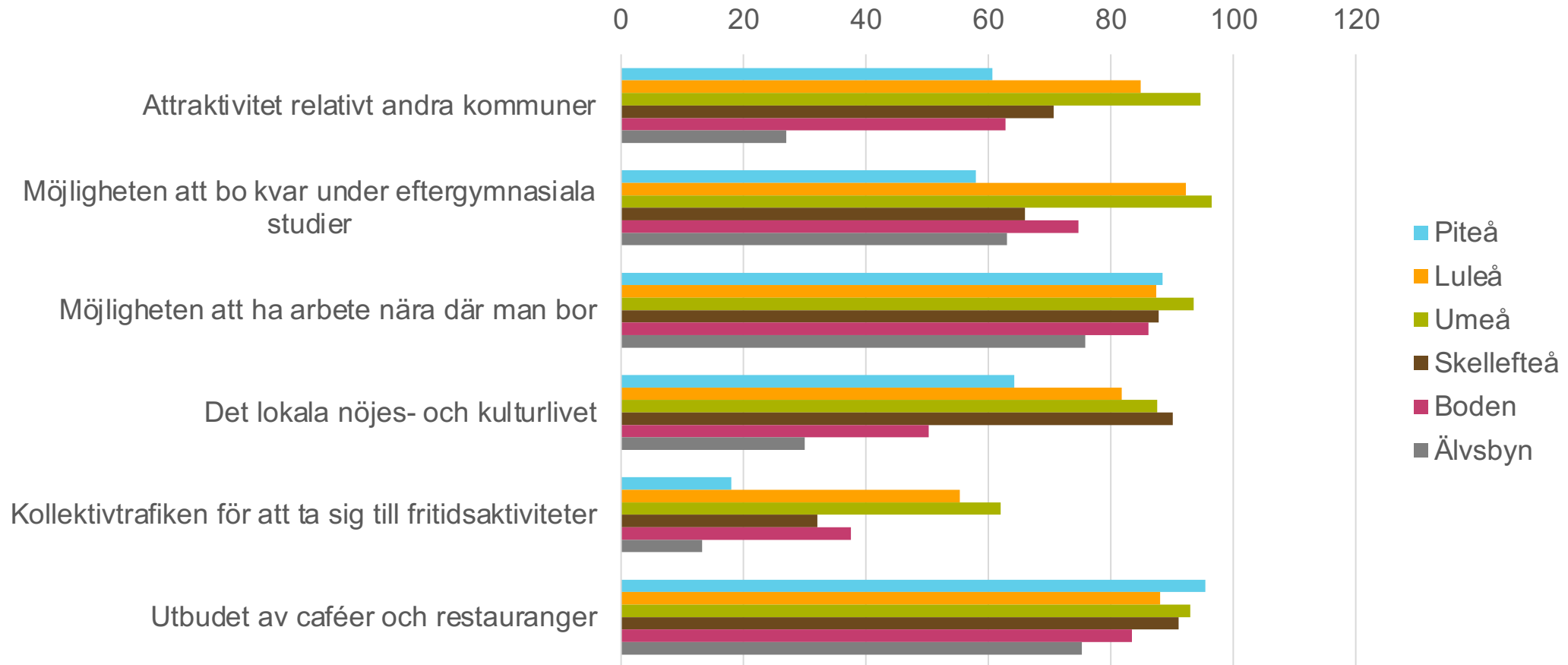

Attraherar medelålders och äldre

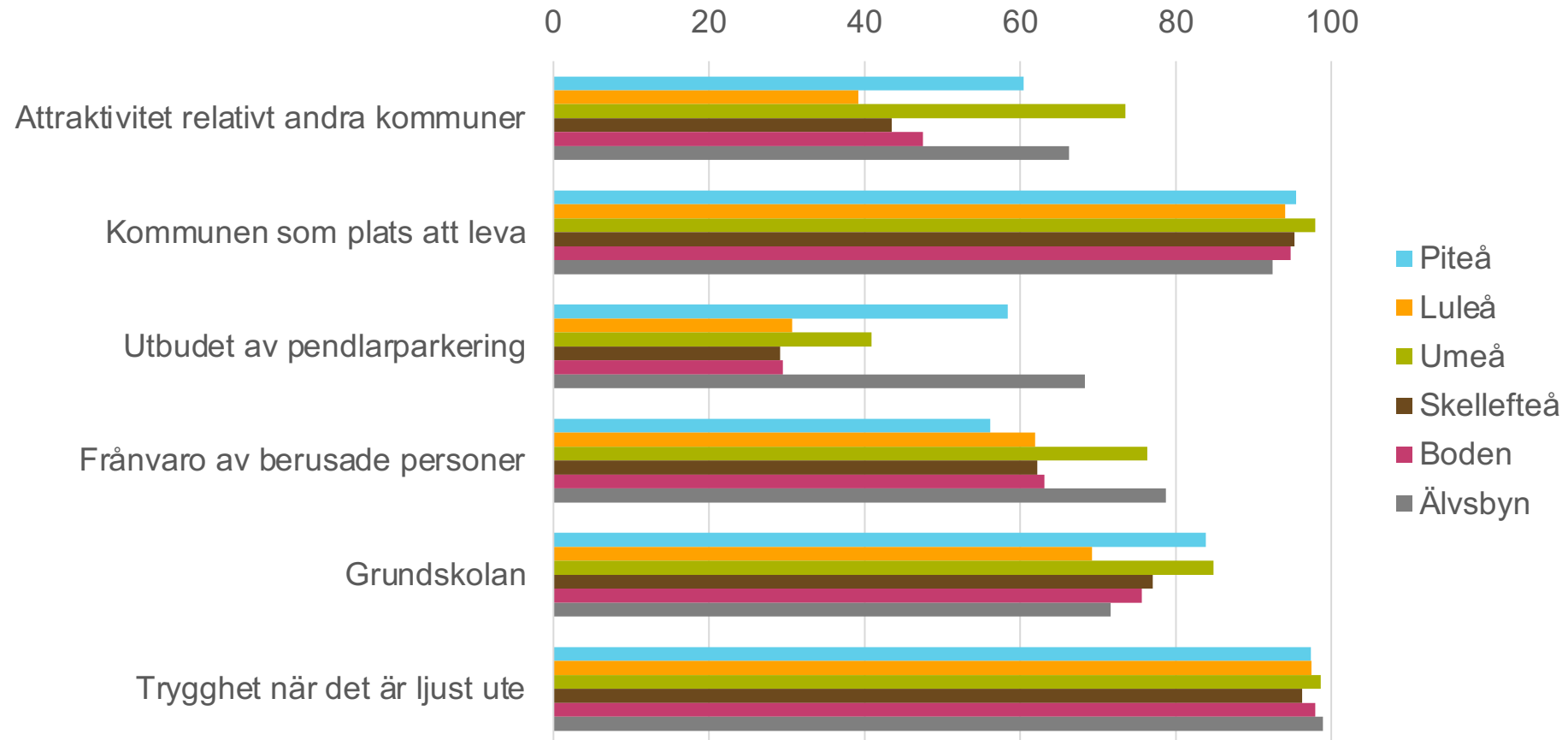
Viktiga kamper — unga

Medborgarnas omdöme om kommunen i olika perspektiv. Ju längre stapel, desto bättre omdöme. Måtten är utvalda baserat på samband med inrikes flyttnetto.

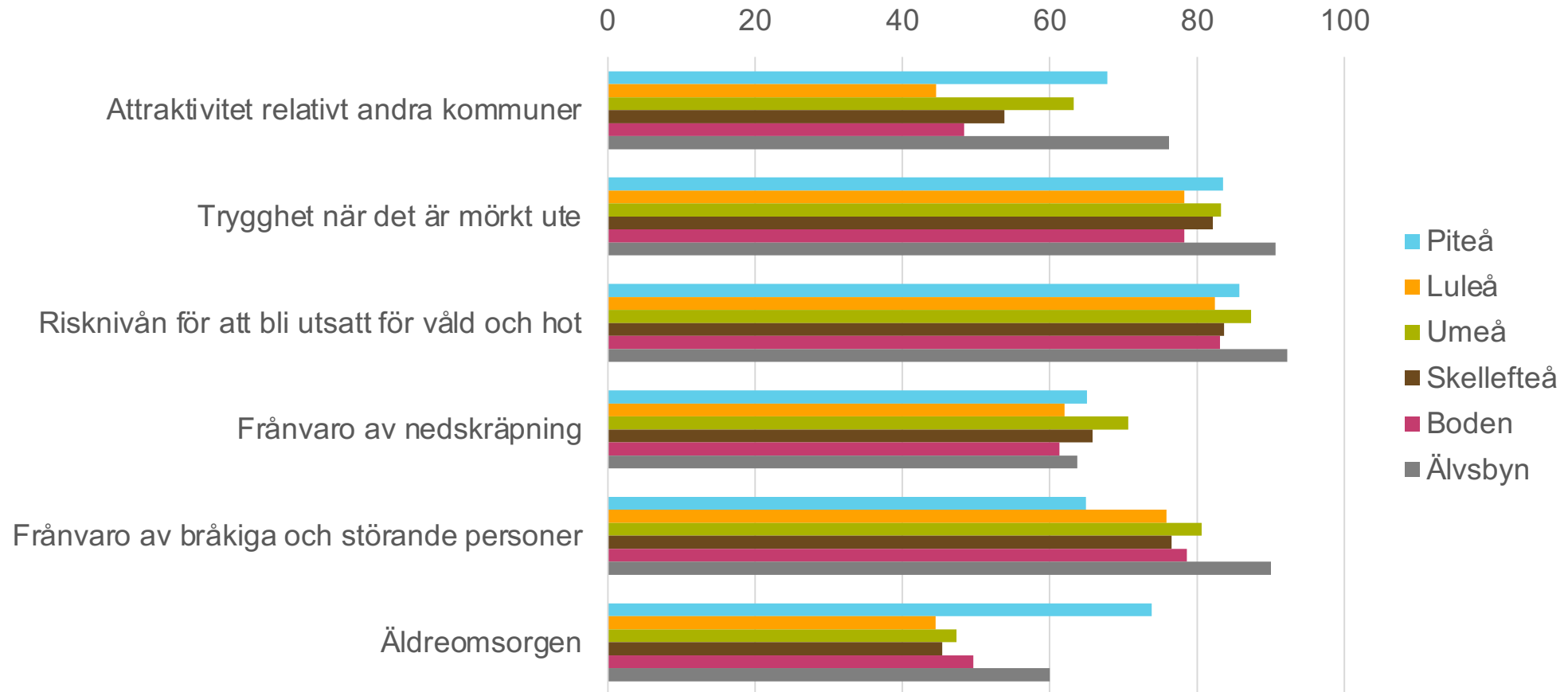
Viktiga kamper — barn och vuxna

Medborgarnas omdöme om kommunen i olika perspektiv. Ju längre stapel, desto bättre omdöme. Måtten är utvalda baserat på samband med inrikes flyttnetto.

Viktiga kamper — medelålders plus

Medborgarnas omdöme om kommunen i olika perspektiv. Ju längre stapel, desto bättre omdöme. Måtten är utvalda baserat på samband med inrikes flyttnetto.

Kvalitativa omdömen: Bra med Piteå

Öppna svar från enkätundersökningen inom ramen för Stora flytt- och boendestudien.

- Lugnt nära till allt
- Fina grannar nära till det mesta billigt boende
- Lugnt och städat. homogen befolkning. Inga skjutande in*****e
- lugnt nära till stan bra affärer nära till naturen
- Gläntan naturreservat Pite havsbad kalahatten svensbyfjärden Munksund Klubben Linbäcksstadion småstaden.
- Lugnt tyst natur
- Nära till allt väsentligt rent vatten och ren luft
- Lugnt
- Tryggt och lugnt
- Närheten till allt. Alla känner alla. Utbud av kultur och fritid.
- Gillar att det är en småstad med närhet till större städer
- Det är en fin stad att bo i. Mycket utbud för att vara en liten stad.
- Nära stan
- Trevligt folk lagom stor stad
- Öjebyn. Roknäs Lillpite och Norrfjärden
- Ett bra ställe att bo på
- Lugnt och fridfullt
- Det är lugnt och stilla men ändå nära till stan bra blandning av människor rimlig hyra fin natur många grönområden nära till affär
- Alla känner alla. Stor social kontroll. Det är hit man kommer när man kommer hem.
- Vackert nära naturen möjlighet till djurhållning. Ingen insyn från grannar
- Nära till skola bra möjlighet för jobb och inte för nära staden
- Tryggt lugnt

Kvalitativa omdömen: Dåligt med Piteå

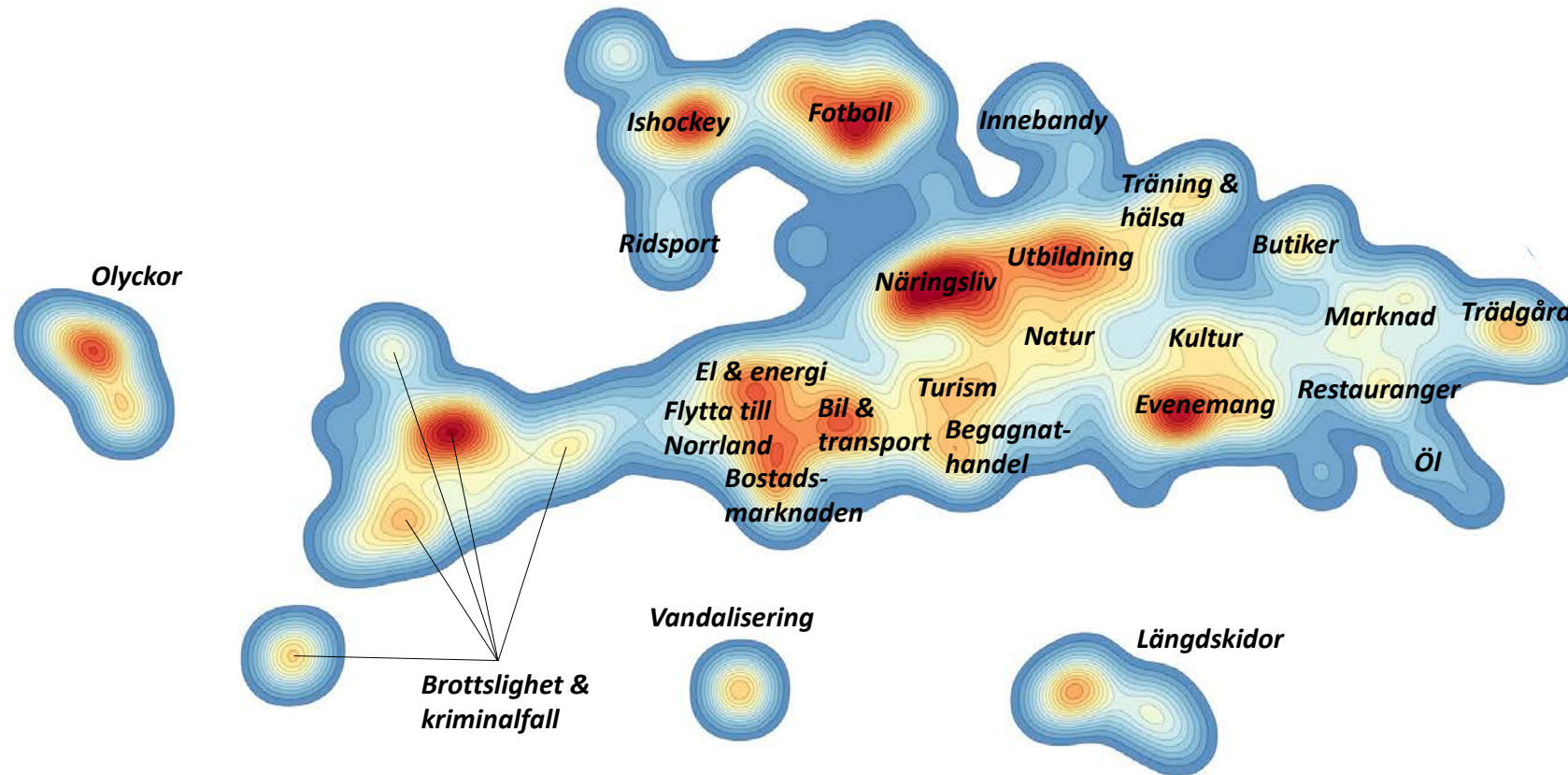
Öppna svar från enkätundersökningen inom ramen för Stora flytt- och boendestudien.

- Ingen fjärrvärme erbjuds
- Brottligheten har ökat
- kollektivtrafiken funkar så dåligt att man bör ha bil om man ska kunna handla i stan eller åka till närliggande orter är få artister som har konserter här ingen pub/bar utan det blir taxi till och
- Kall lång och mörk vinter.
- Leja för snöskottning c:a 200 m
- Lite kultur
- Dåliga politiker som tar kostsamma beslut med kortsiktiga lösningar.
- Att det inte finns en ungdomsgård eller en skatepark för ungdomarna annars så är det inget dåligt med staden.
- Dålig kommunikation
- Långa vintrar
- Kollektivtrafiken fungerar inte för dyr och för få avgångar.
- Kommunikationerna är urdåliga. Främst inom kommunen men även förbindelse till tåg och flyg som bara finns i andra kommuner
- Långt till arbetet ibland strömavbrott
- barnen på skolan låter för mycket på sommaren
- Nära grannar
- Våldigt nära grannarna
- Långt till stan

Piteå i sociala medier – en AI-översikt

Sagt om kommunen på Twitter, Facebook, Instagram och internetforum (sep 2022-sep 2023)

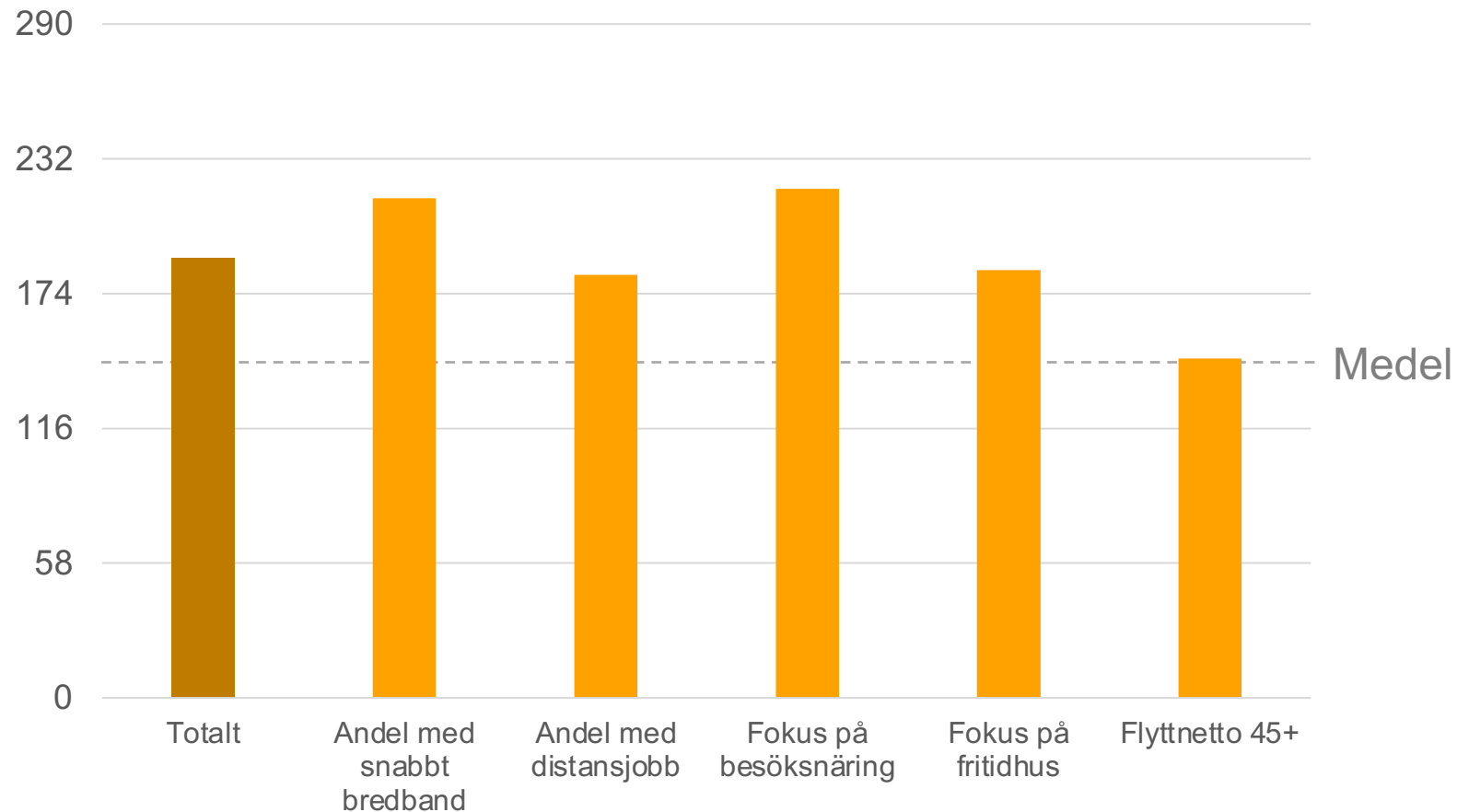
Näringsliv, idrott och evenemang dominerar när Piteå omnämns i sociala medier tillsammans med några omdiskuterade brottsfall och olyckor.

För källor och fördjupade beskrivningar, se appendix

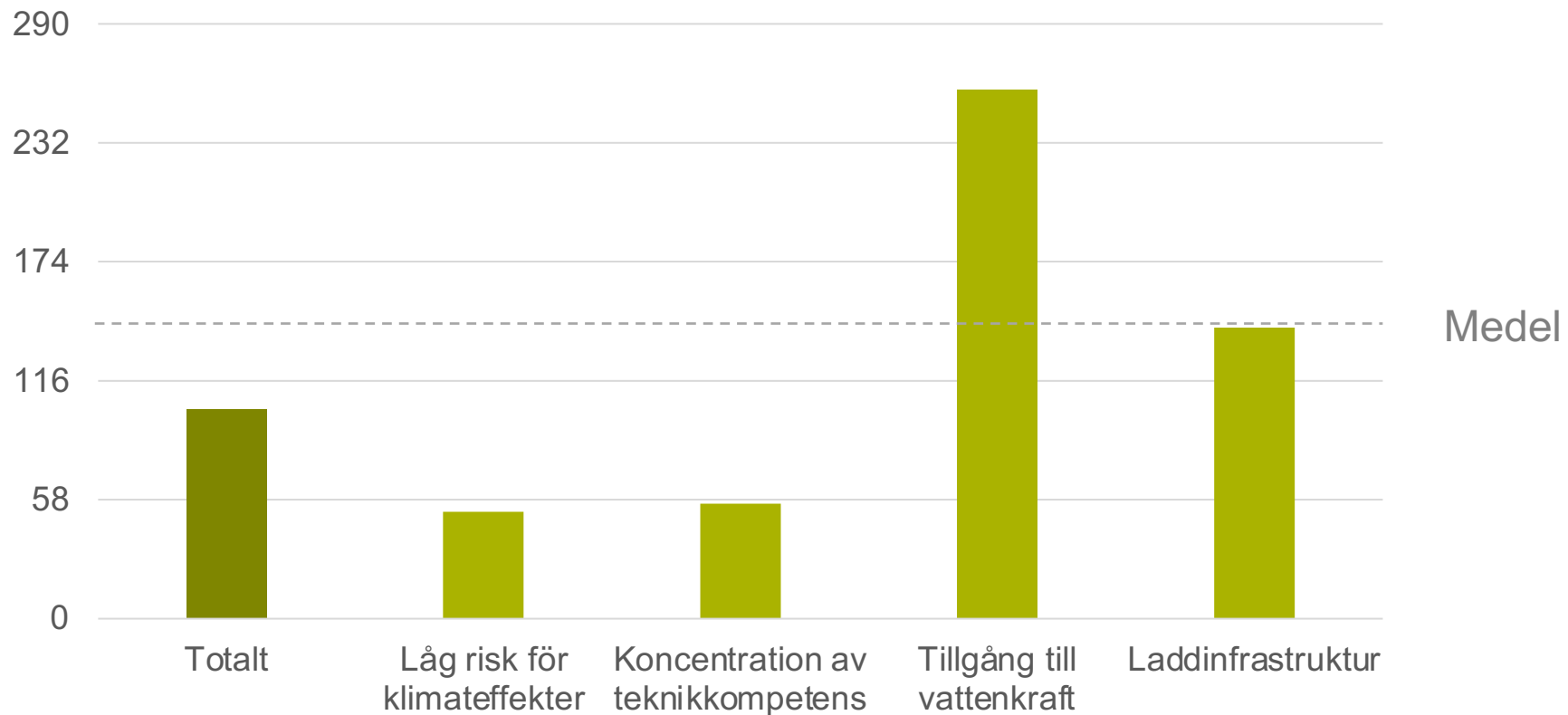
Distansarbetspotential

Mått som visar potentialen att dra nytta av distansarbete. Tillgång till bredband, andel boende med jobb som kan utföras på distans, samt indikatorer på attraktivitet som är frikopplad från arbete. Rankingpoäng, där 290 = bäst, 1 = sämst.

Klimatrisker och omställningsfördelar

Faktorer som innebär låg klimatrisk och stora möjligheter i den gröna omställningen. Låg risk för climateffekter, tillgång till teknikkompetens och vattenkraft i det regionala sammanhanget, samt laddinfrastruktur. Rankingpoäng, där 290 = bäst, 1 = sämst.

Slutsatser för Piteå: boendeattraktiviteten i kommunen

Styrkor

- Mycket starkt socialt kapital.
- Bra utbud av restauranger och caféer som är viktigt för unga.
- Attraktivt för barn och vuxna, i synnerhet gällande grundskolan, bilpendling och trygghet.
- Attraktivt för medelålders+, i synnerhet gällande trygghet, rent och snyggt, samt nöjdhet med äldreomsorgen.
- Bra förutsättningar att dra nytta av distansarbetets fördelar och god tillgång till energi i form av vattenkraft.

Svagheter

- Medellågt agglomerationskapital.
- Mindre attraktivt för unga gällande kollektivtrafik och möjlighet till eftergymnasiala studier.
- Högre förekomst av berusade personer än önskvärt för att vara attraktiva för barn och vuxna.
- Högre förekomst av bråkiga och störande personer än önskvärt för att vara attraktiva för medelålders+
- Relativt höga klimatrisker, för översvämningar och skred

5. Prioriterade målgrupper för kommunen

Tre målgrupper för Piteå

Definitioner

Piteå-intresserade

Piteå-intresserade. Personer som skulle kunna tänka sig att flytta till Piteå de kommande 10 åren.

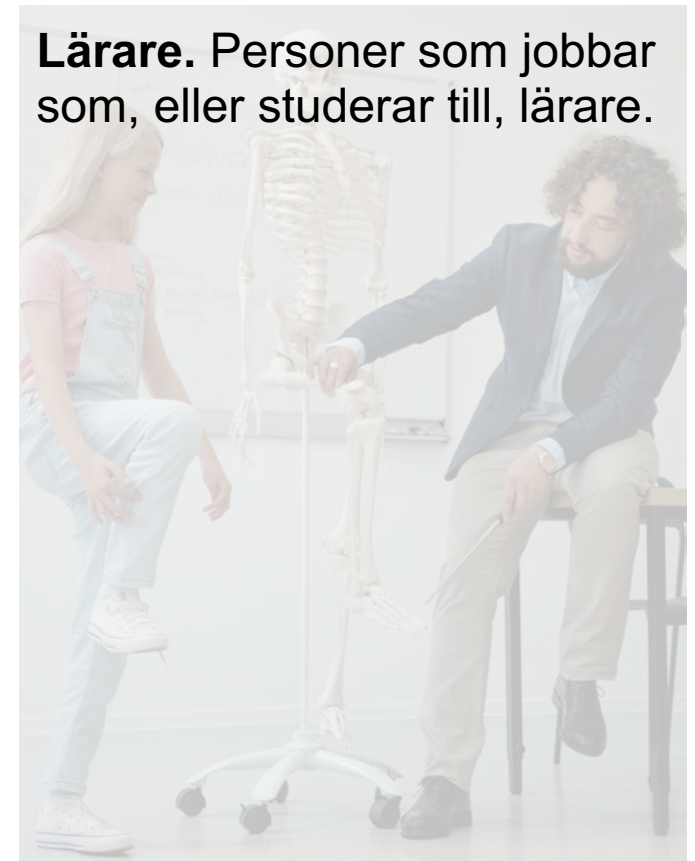
25-40-åringar i norra Sverige

25-40-åringar i norra Sverige. Personer 25-40 i Västerbotten och Norrbotten.

Lärare

Lärare. Personer som jobbar som, eller studerar till, lärare.

Tre målgrupper för Piteå: Flyttmotiv

Viktigaste flyttmotiven, fet text de mest överrepresenterade jämfört med en genomsnittlig flytt

Piteå-intresserade

- **Bättre framtidsutsikter**
- Ville ha en bättre bostad
- För att prova något nytt
- Bättre livskvalitet
- Den nya platsen var attraktiv för mig
- **Minskade avstånd**
- **Flyttade hemifrån (från föräldrar/förälder)**
- Ville komma närmare släkt/vänner
- Ville ha en billigare bostad
- Minskade restider

25-40-åringar i norra Sverige

- Bättre livskvalitet
- Den nya platsen var attraktiv för mig
- **Bättre framtidsutsikter**
- Ville ha en bättre bostad
- För att prova något nytt
- **Att bo på platsen var en dröm som blev verklighet**
- Minskade avstånd
- Ville till en barnvänligare plats
- **På grund av studier**
- Ville komma närmare släkt/vänner

Lärare

- Bättre livskvalitet
- **Ville ha en bättre bostad**
- Den nya platsen var attraktiv för mig
- **Bättre framtidsutsikter**
- **För att prova något nytt**
- Minskade avstånd
- Ville till en barnvänligare plats
- Minskade restider
- Flyttade ihop med partner
- Att bo på platsen var en dröm som blev verklighet

Tre målgrupper för Piteå: Attraktiv plats

Viktigast för vad som är en attraktiv plats, fet text mest överrepresenterat jämfört med genomsnittet

Piteå-intresserade

- Tryggt/låg brottslighet
- **Nära till naturen**
- Lugnt
- Bra bostäder
- Tillgång till snabbt och pålitligt internet
- Rent och snyggt
- Låg risk för attacker av terrorister eller av främmande makt
- **Vackert**
- **Pålitlig tillgång till relativt billig energi**
- Mycket parker/grönområden

25-40-åringar i norra Sverige

- Tryggt/låg brottslighet
- Lugnt
- **Nära till naturen**
- Låg risk för attacker av terrorister eller av främmande makt
- Bra bostäder
- Tillgång till snabbt och pålitligt internet
- Rent och snyggt
- **Barnvänligt**
- **Bra skolor/förskolor**
- Vackert

Lärare

- **Tryggt/låg brottslighet**
- Lugnt
- Bra bostäder
- **Rent och snyggt**
- Låg risk för attacker av terrorister eller av främmande makt
- Nära till naturen
- Tillgång till snabbt och pålitligt internet
- Mycket parker/grönområden
- Låg risk för ras, skred, erosion
- **Bra skolor/förskolor**

Tre målgrupper för Piteå: Attraktiv bostad

Viktigast för vad som är en attraktiv bostad, fet text mest överrepresenterat jämfört med genomsnittet

Piteå-intresserade

- Tillgång till snabbt och pålitligt internet i bostaden
- **Lite insyn från andra**
- Mysig
- Bra läge
- Tyst i bostaden
- **Fin trädgård/uteplats**
- Bra förvaringsmöjligheter
- **Att bostaden är energieffektiv**
- Ljust och fräscht i bostaden
- Bra planlösning

25-40-åringar i norra Sverige

- **Mysig**
- Tillgång till snabbt och pålitligt internet i bostaden
- **Bra förvaringsmöjligheter**
- **Fin trädgård/uteplats**
- Att bostaden har balkong/veranda
- Tyst i bostaden
- Bra läge
- Bra planlösning
- Ljust och fräscht i bostaden
- Lite insyn från andra

Lärare

- **Bra planlösning**
- Bra läge
- Tillgång till snabbt och pålitligt internet i bostaden
- Mysig
- Tyst i bostaden
- **Platsen där bostaden är belägen**
- **Fin trädgård/uteplats**
- Bra förvaringsmöjligheter
- Att bostaden har balkong/veranda
- Ljust och fräscht i bostaden

Tre målgrupper för Piteå: Attraktiv arbetsplats

Viktigast för vad som är en attraktiv arbetsplats, fet text mest överrepresenterat jämfört med genomsnittet

Piteå-intresserade

- **Hög lön**
- **Bra chef**
- Bra arbetstider
- Balans mellan arbete och fritid
- Trevliga arbetskamrater
- Intressanta arbetsuppgifter
- Fast jobb (tillsvidareanställning)
- **Min kompetens och kapacitet tas tillvara**
- Anställningstrygghet
- Inte för mycket stress på arbetet

25-40-åringar i norra Sverige

- **Trevliga arbetskamrater**
- **Hög lön**
- Bra arbetstider
- Balans mellan arbete och fritid
- Bra chef
- Fast jobb (tillsvidareanställning)
- Intressanta arbetsuppgifter
- Min kompetens och kapacitet tas tillvara
- **Möjlighet att själv välja mina arbetstider**
- Goda möjligheter att utvecklas i arbetet

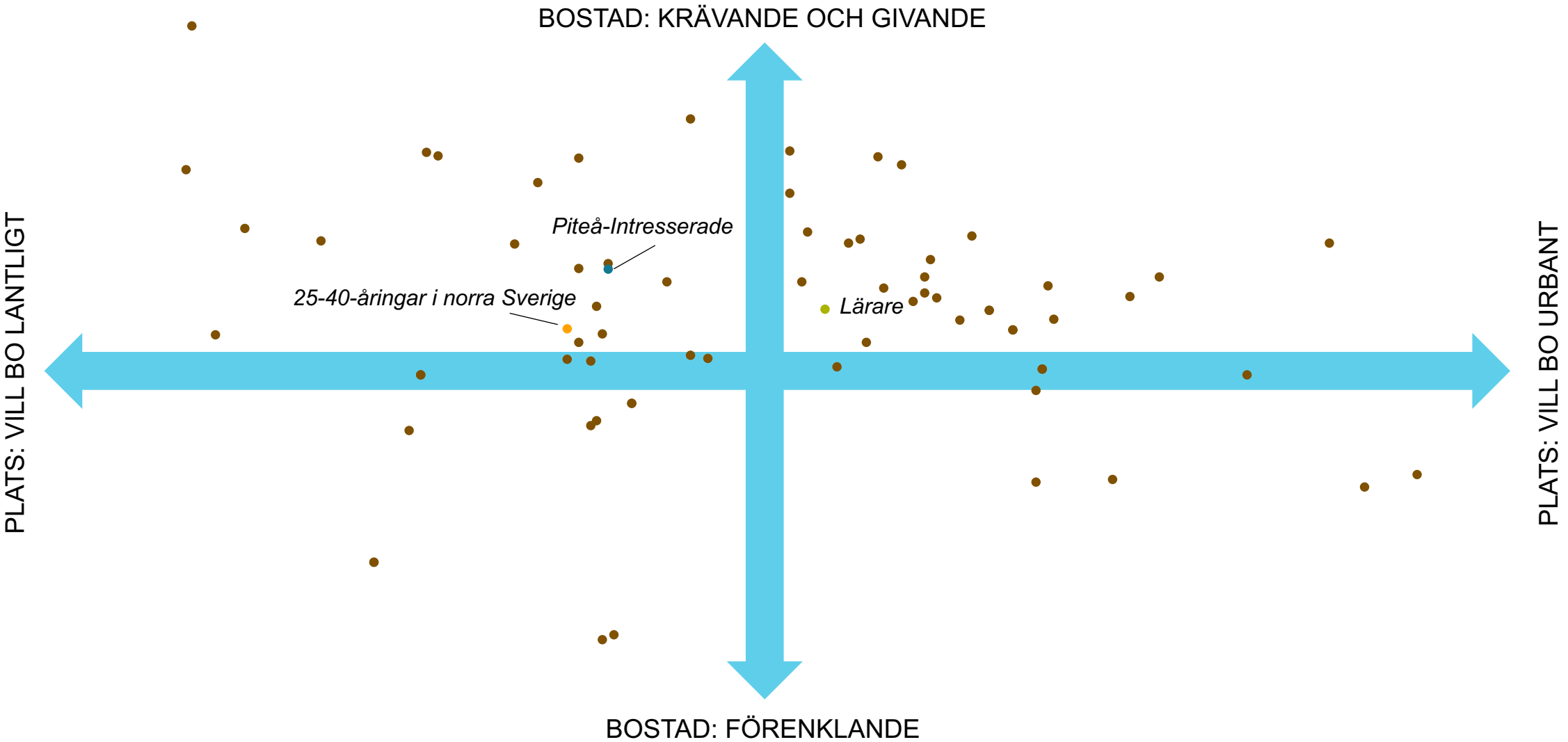
Lärare

- **Trevliga arbetskamrater**
- Bra chef
- Bra arbetstider
- Fast jobb (tillsvidareanställning)
- Balans mellan arbete och fritid
- Hög lön
- **Min kompetens och kapacitet tas tillvara**
- Intressanta arbetsuppgifter
- Anställningstrygghet
- **Inte för mycket stress på arbetet**

Tre målgrupper för Piteå: helhetsbild

Målgruppernas orientering mot lantliga vs. urbana platser, samt förenklande eller krävande och givande bostäder

Slutsatser för Piteå: prioriterade målgrupper för kommunen

Piteå-intresserade

- Det viktigaste för att attrahera den unga målgruppen **Piteå-intresserade** är att Piteå erbjuder goda framtidsutsikter, som kan vara t. ex. studier eller ett av de första boenden och jobben i livet. Gruppen vill bo vackert och naturnära, gärna med smarta energilösningar.
- Även om gruppen drömmer om villan eller gården på sikt, är en mindre lägenhet ett rimligare första steg på bostadsmarknaden. Bostadsarketyperna minimala bostaden, avskilda bostaden och självförsörjande bostaden attraherar gruppen*.

25-40-åringar i norra Sverige

- Det viktigaste för att attrahera målgruppen **25-40-åringar i norra Sverige** är att Piteå erbjuder en trygg och naturnära uppväxtmiljö, inte minst för de många i gruppen som har barn. Gruppen har tydligt lantliga preferenser, där platsen är viktigare än bostaden.
- Många i gruppen vill bo i villa, men ett radhus är också populärt, då de inte vill lägga all tid och energi på bostaden. Det viktigaste är att bostaden både är mysig och funktionell. Gruppen delar sig jämnt i valet av bostadsarketyper*.

Lärare

- Det viktigaste för att attrahera målgruppen **Lärare** är att erbjuda en plats med framtiden för sig som är trygg med bra skolor och ändå något nytt där det händer något.
- En bättre bostad är ett viktigt skäl till att flytta, men gruppen är inte ute efter en helt unik bostad, utan tycker det är viktigt med basfaktorerna som bra planlösning och tillgång till utemiljön. Mainstreambostaden attraherar gruppen*.
- På arbetsplatsen är arbetskamraterna viktigt, liksom en stressfri arbetsmiljö.

6. Prioriterade utvecklingsområden

Utvecklingsområden för Piteå

- **Satsa på att locka barnfamiljer från de närmaste större städerna och Stockholm.** Piteå har det som krävs för att attrahera barnfamiljer. Kommunen har redan positiva flyttnetton bland barnfamiljer gentemot Luleå, Umeå och Stockholm, men inte gentemot Skellefteå. Det viktigaste är att hamna på kartan för blivande barnfamiljer i dessa städer, där det handlar om att marknadsföra de styrkor som finns.
- **Se till att få konkurrensfördelar av klimatförändringar och omställningsmöjligheter.** I framtiden kommer klimatsäkerhet att bli allt viktigare för människors val av plats. Piteå behöver prioritera klimatanpassning, men även positionera kommunen som en plats för personer som vill vara del av lösningen för grön omställning. Regionen skriker efter teknisk kompetens och Piteå kan mycket väl vara en plats för den kompetensen.
- **Utveckla möjligheterna för högre utbildning.** Piteå är så pass stort att kommunen även kan vara relevant för unga flyttare. Det som saknas för de flesta kommuner som tappar unga är relevanta eftergymnasiala utbildningar. All uppväxling av de redan befintliga utbildningsmöjligheter som finns, i synnerhet kopplade till grön omställning är välkommen.

7. Slutsatser och rekommendationer

Slutsatser och rekommendationer (1)

- **1. Megatrenderna och omvärldstrenderna verkar i huvudsak till Piteås fördel.** För Piteå handlar det om att se sitt värde som plats i en framtid som präglas av klimatförändringar, digitalisering och grön omställning, istället för att parera effekter av urbanisering och globalisering. Utnyttja ny mobilitet och distansarbete till att bli en attraktiv kommun för boende, oavsett arbetskommun.
- **2. Piteås regionala sammanhang är en nackdel som blir allt mindre av en akilleshä.** Piteå har alltjämt ett medellågt agglomerationskapital och avstånden till de större städerna är längre än önskvärt. Allt Piteå kan göra för att stärka uppkopplingen mot de närmaste större städerna förbättrar grundförutsättningarna för kommunen.
- **3. Piteå vinner de flyttare kommunen behöver vinna men behöver fler av samma vara.** Det viktigaste för Piteå är att få ett ökat inflöde från de flyttströmmar som gynnar kommunen redan idag. Det handlar om barnfamiljer från de större städerna, Luleå i synnerhet, och Stockholm.

Slutsatser och rekommendationer (2)

- **4. Piteå har väldigt viktiga styrkor som plats för att attrahera barnfamiljer.** Ett starkt socialt kapital, bra skolor och närhet till natur är det barnfamiljerna eftersöker. Distansarbete blir mycket viktigt för att locka fler till kommunen, när avstånden till de större städerna är i överkant.
- **5. Vidareutveckla platsens attraktivitet med klimatförändringarnas effekter och grön omställning i centrum.** I regionen saknas kompetens för att försörja det arbete som krävs för grön omställning. Piteå behöver spela en aktiv roll för att bli en del av omställningen, genom att erbjuda boende- och utbildningsmiljöer som drar till sig den kompetens som krävs. De klimatrisker som finns behöver pareras för att kommunen inte ska betraktas som icke-valbar i framtiden.
- **6. Omfamna rollen som boendekommun till tillväxtcentrum i närheten, i synnerhet till Luleå.** Skapa attraktivitet i Piteå kring bostad och plats för boende, minimera tiden för pendling till arbetet samt underlätta för distansarbete.

Appendix: källor och mått

Källor använda i rapporten

- Rapporten har tre källor som använts mest: SCB, enkätdata från Stora flytt- och boendestudien, samt enkätdata från Kairos Futures långtidsmätning Svenskarna, samtiden, framtiden 1955-2023.
- Avsnittet om boendeattraktiviteten i kommunen bygger på flera olika mått och källor, som redogörs för på kommande bilder.

Mått på boendeattraktivitet (1)

- **Småhuspriser och hyresnivåer.** Visar marknadens bedömning av kommunens attraktivitet.
 - *Småhuspriser*, pris per kvadratmeter. Källa: SCB.
 - *Hyresnivåer*, månadshyra per kvadratmeter för lägenheter. Källa: SCB.
- **Agglomerationskapital och socialt kapital.** Visar grundförutsättningarna beträffande ekonomisk geografi och styrkan i den sociala väven.
 - *Agglomerationskapital*, den grad kommunen är del av en stor, högspecialiserad arbetsmarknad. Visar antalet högutbildade personer kommunen har tillgång till. Invånarna i den egna kommunen, samt de invånare kommunen har tillgång till genom pendling. Källa: SCB.
 - *Socialt kapital*, andel som anser att "Man kan i allmänhet lita på människor" (källa: Kairos Future, valdeltagande (källa: SCB) och låg brottslighet – anmäld skadegörelse, egendomsbrott och våldsbrott (källa: BRÅ). Sammanvägt mått "socialt kapital" är i diagrammet omskalat till mellan 0 (sämst i Sverige) och 100 (bäst i Sverige).

Mått på boendeattraktivitet (2)

- **Resultat från medborgarundersökningen.** Visar vad medborgarna (alla svarande) tycker om kommunen i olika perspektiv. Parametrarna har valts ut baserat på hur starkt de samvarierar med positivt flyttnetto i grupperna unga, barnfamiljer, medelålders och äldre.
 - *Attraherar unga*, möjlighet att bo kvar under eftergymnasiala studier, möjlighet att ha arbete nära där man bor, det lokala nöjes- och kulturlivet, kollektivtrafiken för att ta sig till fritidsaktiviteter. Källa: SCB.
 - *Attraherar barn och vuxna*, kommunen som plats att leva, utbud av pendlarparkering, frånvaro av berusade personer, grundskolan, trygghet när det är ljus ute. Källa: SCB.
 - *Attraherar medelålders+*, trygghet när det är mörkt ute, risknivå för att bli utsatt för våld och hot, frånvaro av nedskräpning, frånvaro av bråkiga och stökiga personer, äldreomsorgen. Källa: SCB.
- **Kvalitativa omdömen om kommunen.**
 - *AI-översikt*, sagt i sociala medier september 2022-september 2023. Källor: Twitter, Facebook, Instagram och internetforum.
 - *Bra och dåligt om kommunen*, enkätsvar. Källa: Stora flytt- och boendestudien, enkät.

Mått på boendeattraktivitet (3)

- **Distansarbetspotential.** Visar potentialen att attrahera distansarbete. Parametrar som beskriver förutsättningar i form av internettillgång, hur många med distansjobb som faktiskt valt att bosätta sig i kommunen, samt attraktivitetsparametrar som inte har med arbete att göra.
 - *Andel med bredband*, andel med tillgång till bredband om minst 100Mbit/s. Källa: PTS
 - *Andel med distansjobb*, andel yrkesverksamma boende som har jobb som kan skötas på distans. Källa: SCB
 - *Fokus på besöksnäring*, sammanvägning av serveringstillstånd per inv., gästnätter per invånare, andel arbetande inom handel samt hotell och restaurang. Källa: SCB
 - *Fokus på fritidshus*, kombination av antal fritidshus per inv. och kvadratmeterpris för fritidshus. Källa: SCB
 - *Flyttnetto 45+*, inrikes flyttnetto i gruppen 45 år och över. Källa: SCB

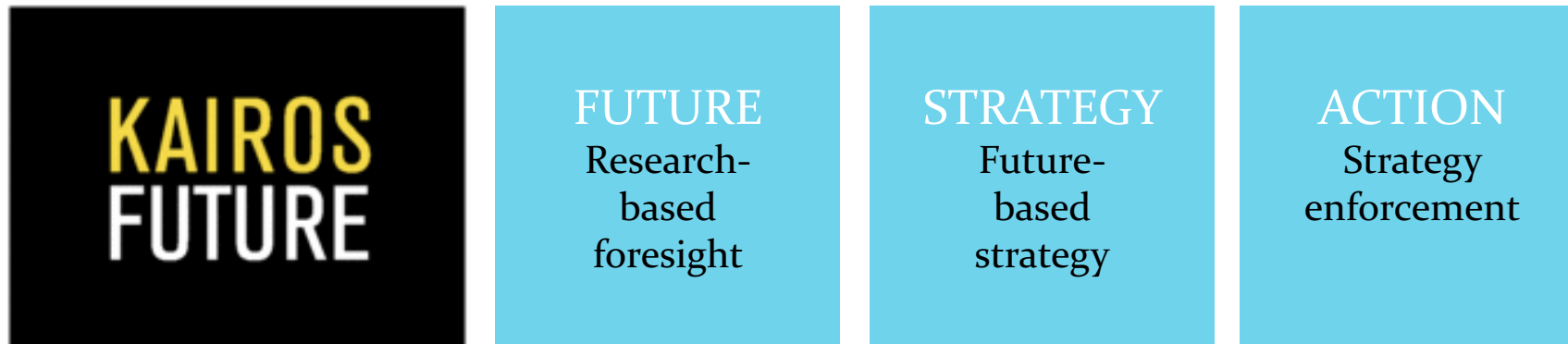

Mått på boendeattraktivitet (4)

- **Klimatrisker och omställningsfördelar.** Visar risker att drabbas negativt av klimatförändringarnas konsekvenser, förutsättningar för grön industri i närområdet och laddinfrastruktur.
 - *Låg risk för klimateffekter*, summerad risk enligt rapporten "Riskområden för ras, skred, erosion och översvämning" från Sveriges Geotekniska Institut.
 - *Koncentration av teknikkompetens*, andel av nattbefolkningen som arbetar med yrken relevanta för grön industri, spridd längs pendlingsrelationer enligt samma metod som för agglomerationskapitalet. Källa: SCB
 - *Tillgång till vattenkraft*, senaste noterad uppgift för total producerad vattenkraft i egna kommunen, plus två tredjedelar av angränsande kommuner, samt en tredjedel av angränsande till angränsande kommuner. Källor: Energimyndigheten, SCB, Vattenkraft.info
 - *Laddinfrastruktur*, antal laddpunkter för elbilbar per 1000 personbilar. *Källa:* databasen ELIS från powercircle.org.

Vi hjälper företag och organisationer att förstå och forma framtiden

Kairos (καιρός)
är det antika grekiska begreppet för
rätt tid eller tid för förändring.

